

Atelier Fingerová-
Grohmannová
Diplomní projekt
LS 2022
FA ČVUT

Hřbitov Praha - Řepy

NÁVRHOVÁ ČÁST

KLÁRA
BAĐUROVÁ

HŘBITOV ŘEPY

HÁJ - HŘBITOV - PARK

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Klára Baďurová

České vysoké učení technické v Praze

Fakulta architektury

15120 Ústav krajinářské architektury

Letní semestr 2021/2022

Vedoucí práce Ing. Radmila Fingerová

Odborná asistentka Ing. arch. Karin Grohmannová

Oponent Ing. arch. Michal Štěpař

Odborní konzultanti

Ing. arch. Filip Ditrich

Mgr. Dagmar Jakubská / klinický psycholog a psychoterapeut

Ing. Monika Stašová / krajinný inženýr

Ing. Miroslava Paclová

Ing. Romana Michálková

Ing. Zuzana Vyoralová

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Klára Baďurová

datum narození: 30.7.1996

akademický rok / semestr: 2022/letní

obor: Krajinářská architektura

ústav: 15120 Ústav krajinářské architektury

vedoucí diplomové práce: Ing. Radmila Fingerová

téma diplomové práce: Řepský hřbitov

zadání diplomové práce:

1/ Popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Cílem diplomního projektu je stanovení vize pro potenciální rozšíření území řepského hřbitova, zvýšení kulturní hodnoty v rámci území Praha-Řepy s cílem vzniku pietního parku.

Cílem je také snaha o de-tabuizování tématu smrti, které souvisí s vytvořením pietního parku určeného k meditaci, vzpomínání, relaxaci a další odpočinkovým aktivitám. Rovněž snaha o větší integraci hřbitova do řepského území.

2/ Specifikace zadání

Jde o návrh možného rozšíření řepského hřbitova jako pietního parku. Odevzdána bude rovněž analytická část – výstup diplomního semináře.

Zde popsaná struktura (specifikace zadání) diplomové práce nemusí být konečná a může se po dohodě s vedoucím práce měnit/upravit na základě požadavků, které vyplynou v procesu tvorby práce.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítko zpracování

2x tištěné portfolio formátu A4

poster – tištěný plakát o celkové ploše 4x A1

digitální část – 1x CD

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu

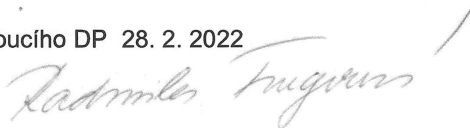
model ve vhodném měřítku (specifikovaný zadáním)

Datum a podpis studenta

17.02.2022

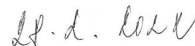

Datum a podpis vedoucího DP 28. 2. 2022

Datum a podpis děkana FA ČVUT

registrováno studijním oddělením dne

8.4.2022

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

FAKULTA ARCHITEKTURY

AUTOR, DIPLOMANT: Bc. Klára Baďurová
AR 2021/2022, LS

NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE:
(ČJ) HŘBITOV PRAHA - ŘEPY, HÁJ – HŘBITOV – PARK

(AJ) PRAGUE CEMETERY – ŘEPY, GROVE – CEMETERY – PARK

JAZYK PRÁCE: ČJ

Vedoucí práce:	Ing. Radmila Fingerová Ústav: 15120 Ústav krajinářské architektury
Oponent práce:	Ing. arch. Michal Štěpař
Klíčová slova (česká):	hřbitov, park, háj, pietní místo, truchlení, světlo, kříž, zeleň, mlat, žula, soukromí, atmosféra, kolumbárium, Praha, Řepy, okno, historie, symbolika, současnost, smíření
Anotace (česká):	Hřbitov je místem posledního odpočinku a také poslední vzpomínkou na naše blízké. Nechceme na ně zapomenout, a proto bychom měli tvořit a ctít nejen již existující místa, kde si je nebe a zem o trochu blíží. Na hřbitově v Řepích myslíme na naše blízké, položíme květiny na hrob a vystoupáme po schodech výš. Odpočineme si mezi břízami, najdeme si zarámovaný obraz krajiny, který nám bude v tu chvíli nejbližší nebo si jen tak sedneme před altán, který se v některé dny mění v altán posledního rozloučení. Opouštíme-li hřbitov, když se stmívá, jsou za námi vidět světla svíček ve hřbitovní zdi. A hned za silnicí se ocitáme v parku, kde můžeme pokračovat v našem rozjímání, v místě, které si sami vybereme.
Anotace (anglická):	The cemetery is the final resting place and also the last memory of our loved ones. We do not want to forget them, so we should create and honor not only existing places where heaven and earth are a bit closer. In the cemetery in Řepy we think of our loved ones, we put flowers on the grave and climb the stairs higher. We rest among the birch trees, we find a framed picture of the landscape that will be closest to us at that moment, or we just sit in front of the gazebo, which on some days turns into a gazebo of final farewell. When we leave the cemetery when it gets dark, we can see candlelight behind us in the cemetery wall. And just across the road we find ourselves in a park where we can continue our contemplation, in a place of our own choosing.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 16.5.2022

podpis autora diplomanta

Tento dokument je nedílnou a povinnou součástí diplomové práce / portfolia a CD.

OBSAH

Úvod	3
Zadání	5
HLEDÁNÍ	6-11
12-27	KONCEPT
NÁVRH	28-85
Závěr	87
Zdroje	90-91

úvod

Jako téma své diplomové práce jsem si vybrala hřbitov v pražských Řepích a to z několika důvodů. Tím, pro mě ale nejzajímavějším byla tabuizace hřbitovní tematiky skrz celou naši společnost - proč bychom se bavili o smrti, proč bychom měli řešit území, které mnohdy vypadá jako-by nebylo součástí městského celku, proč bychom měli řešit něco, o čem se většině z nás špatně mluví?

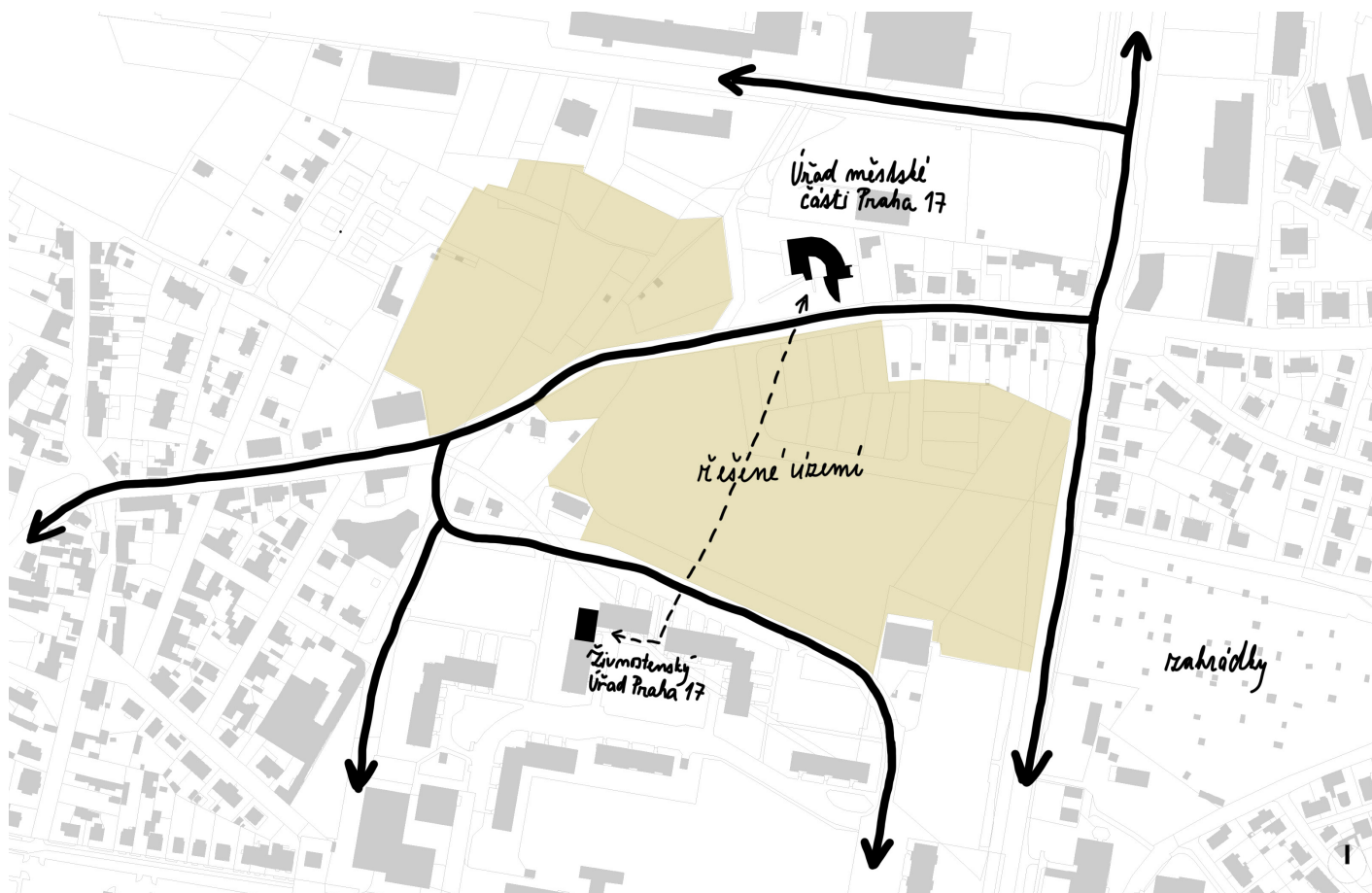
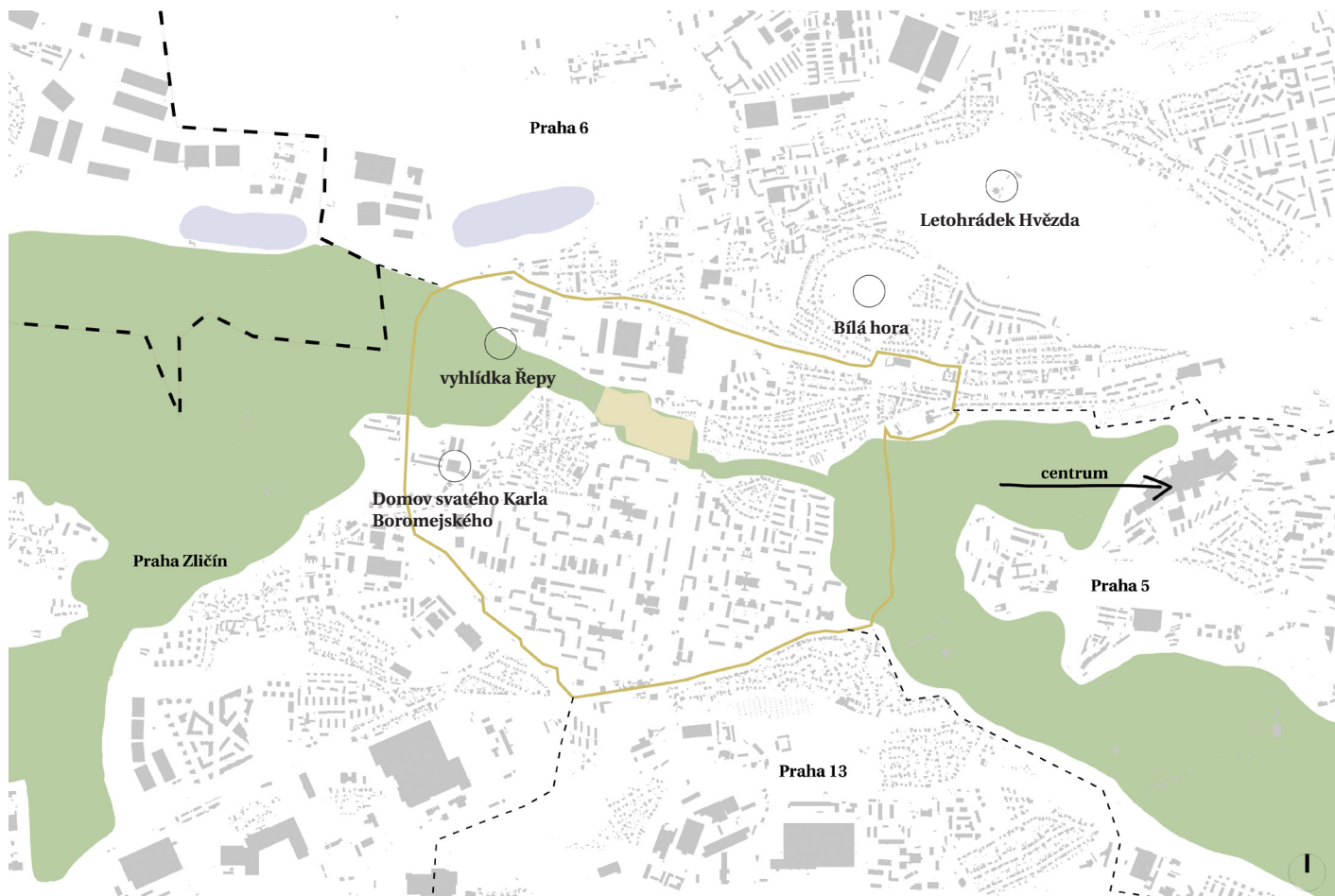
Bojíme se smrti natolik, že vlastně děláme jakoby neexistovala. Hřbitov je ale místem smíření, věčnosti a ticha. Hřbitov je místem posledního odpočinku a také poslední vzpomínkou na naše blízké. Nemůžeme na ně zapomenout, a proto bychom měli tvořit a ctít nejen již existující místa, kde si je nebe a zem o trochu blíží.

zadání

Diplomová práce je rozdělená do dvou celků. První část byla tvořena v rámci diplomního semináře a zabývá se komplexní analýzou území hřbitova v pražských Řepích. Druhá je věnována hledání vize pro potenciální rozšíření řepského hřbitova. Součástí myšlenky zadání byla také snaha o zvýšení kulturní hodnoty v rámci území Praha-Řepy.

Návrhem se snažím podpořit detabuizování tématu smrti a hřbitovní tematiky vznikem místa určeného ke vzpomínání, relaxaci a dalším odpočinkovým aktivitám. Rovněž snaha o větší integraci hřbitova do okolního prostředí.

ŠIRŠÍ VZTAHY

smrt smutek setkání mezisvět smíření strach nejistota čas zeď konec volnost svoboda bariéra
ra krajina město periférie centrum součást světlo úcta klid ticho pochopení rozum citové vaz-
by rozdělení oddělení truchlení šok metafora hledání nadpřirozeno popírání pláč objetí oběti
uvolnění obklopení uklidnění emoce konec začátek vnitřní svět zmatek intimita světlo symbol
příběh propojení hledání emoce hloubka blíž k nebi časoprostor snění památka zvuk vůně tvar
tvary orientace cesta historie místo sám spojení smrt smutek setkání mezisvět smíření strach
nejistota čas zeď konec být smutek mezisvět smíření strach nejistota čas zeď konec volnost svo-
boda bariéra krajina město periférie centrum součást světlo úcta klid ticho pochopení rozum
citové vazby rozdělení oddělení truchlení šok metafora hledání nadpřirozeno popírání pláč ob-
jetí oběti uvolnění obklopení uklidnění emoce konec začátek vnitřní svět zmatek intimita světlo
symbol příběh propojení hledání emoce hloubka blíž k nebi časoprostor snění památka zvuk
vůně tvar tvary orientace cesta historie místo sám spojení smrt smutek setkání mezi-
řeni strach nejistota čas zeď konec být smutek mezisvět smíření strach nejistota čas zeď konec
volnost svoboda bariéra krajina město periférie centrum součást světlo úcta klid ticho pocho-
pení rozum citové vazby rozdělení oddělení truchlení šok metafora hledání nadpřirozeno po-
pírání pláč objetí oběti uvolnění obklopení uklidnění emoce konec začátek vnitřní svět zmatek
intimita světlo symbol příběh propojení hledání emoce hloubka blíž k nebi časoprostor snění
památka zvuk vůně tvar tvary orientace cesta historie místo sám spojení smrt smutek setkání
mezisvět smíření strach nejistota čas zeď konec být smutek mezisvět smíření strach nejisto-
ta čas zeď konec volnost svoboda bariéra krajina město periférie centrum součást světlo úcta
klid ticho pochopení rozum citové vazby rozdělení oddělení truchlení šok metafora hledání
nadpřirozeno popírání pláč objetí oběti uvolnění obklopení uklidnění emoce konec začátek
vnitřní svět zmatek intimita světlo symbol příběh propojení hledání emoce hloubka blíž
časoprostor snění památka zvuk vůně tvar tvary orientace cesta historie místo sám spo-
jení smrt smutek setkání mezisvět smíření strach nejistota čas zeď konec být smutek mezisvět
smíření strach nejistota čas zeď konec volnost svoboda bariéra krajina město periférie centrum
součást světlo úcta klid ticho pochopení rozum citové vazby rozdělení oddělení truchlení šok
metafora hledání nadpřirozeno popírání pláč objetí oběti uvolnění obklopení uklidnění emo-
ce konec začátek vnitřní svět zmatek intimita světlo symbol příběh propojení hledání emoce
hloubka blíž k nebi časoprostor snění památka zvuk vůně tvar tvary orientace cesta historie
místo sám spojení smrt smutek setkání mezisvět smíření strach nejistota čas zeď konec být
smutek mezisvět smíření strach nejistota čas zeď konec volnost svoboda bariéra krajina město
periférie centrum součást světlo úcta klid ticho pochopení rozum citové vazby rozdělení oddě-
lení truchlení šok metafora hledání nadpřirozeno popírání pláč objetí oběti uvolnění obklopení
uklidnění emoce konec začátek vnitřní svět zmatek intimita světlo symbol příběh propojení
hledání emoce hloubka blíž k nebi časoprostor snění památka zvuk vůně tvar tvary orientace
cesta historie místo sám spojení smrt smutek setkání mezisvět smíření strach nejistota čas zeď
konec být smutek mezisvět smíření strach nejistota čas zeď konec volnost svoboda bariéra kra-
jina město periférie centrum součást světlo úcta klid ticho pochopení rozum citové vazby roz-
dělení oddělení truchlení šok metafora hledání nadpřirozeno popírání pláč objetí oběti uvolně-
ní obklopení uklidnění emoce konec začátek vnitřní svět zmatek intimita světlo symbol příběh
propojení hledání emoce hloubka blíž k nebi časoprostor snění památka zvuk vůně tvar tvary
orientace cesta historie místo sám spojení smrt smutek setkání mezisvět smíření strach¹¹ nejis-
tota čas zeď konec být smutek mezisvět smíření strach nejistota čas zeď konec volnost svoboda

Prvopočátkem mého návrhu bylo především pochopení místa a myšlenky níže uvedené.

Obecně si myslím, že hřbitovní tematika je dost tabuizovaným tématem skrz celou společnost. Špatně se nám o ní mluví, špatně se nám přijímá, zavíráme před ní oči, a kdyby to šlo, nejraději bychom ji vymazali ze života. Hřbitovy jsou ve městech, na vesnicích, v krajině, v každé zemi. Je to součást místa, kde žijeme. Je to naše minulost, kterou bychom měli ctít.

Když jdu ve městě kolem hřbitova, nebýt vstupní brány a vysoké zdi, ani bych ho nepoznala. Většinou mám pocit, že se snažíme, aby smrt nebyla naší součástí. Existují místa, kde je to jinak. Hřbitovy jsou součástí parků a lidé tam běžně chodí na procházky a odpočívat. Trávit čas na takovém místě je pro ně přirozené. V mém návrhu bych se chtěla věnovat mimo jiné detabuizaci tohoto tématu v městském prostředí.

Každý hřbitov má své vlastní příběhy. Odpočívají zde zesnulí se svými vzpomínkami. My za nimi chodíme s našimi vzpomínkami, hledáme různé symboly a ztracené příběhy, kterými si je připomínáme. Cítíme respekt a úctu.

Téma ztráty blízkého člověka prožívá každý z nás jinak. Je to dáno odlišností jedince. Máme však společných pět fází truchlení podle americké psycholožky Elisabeth Kübler-Rossové. Jejich čas je u každého individuální, každý z nás tyto fáze prožívá jinak, a také je nemusí prožít všechny.

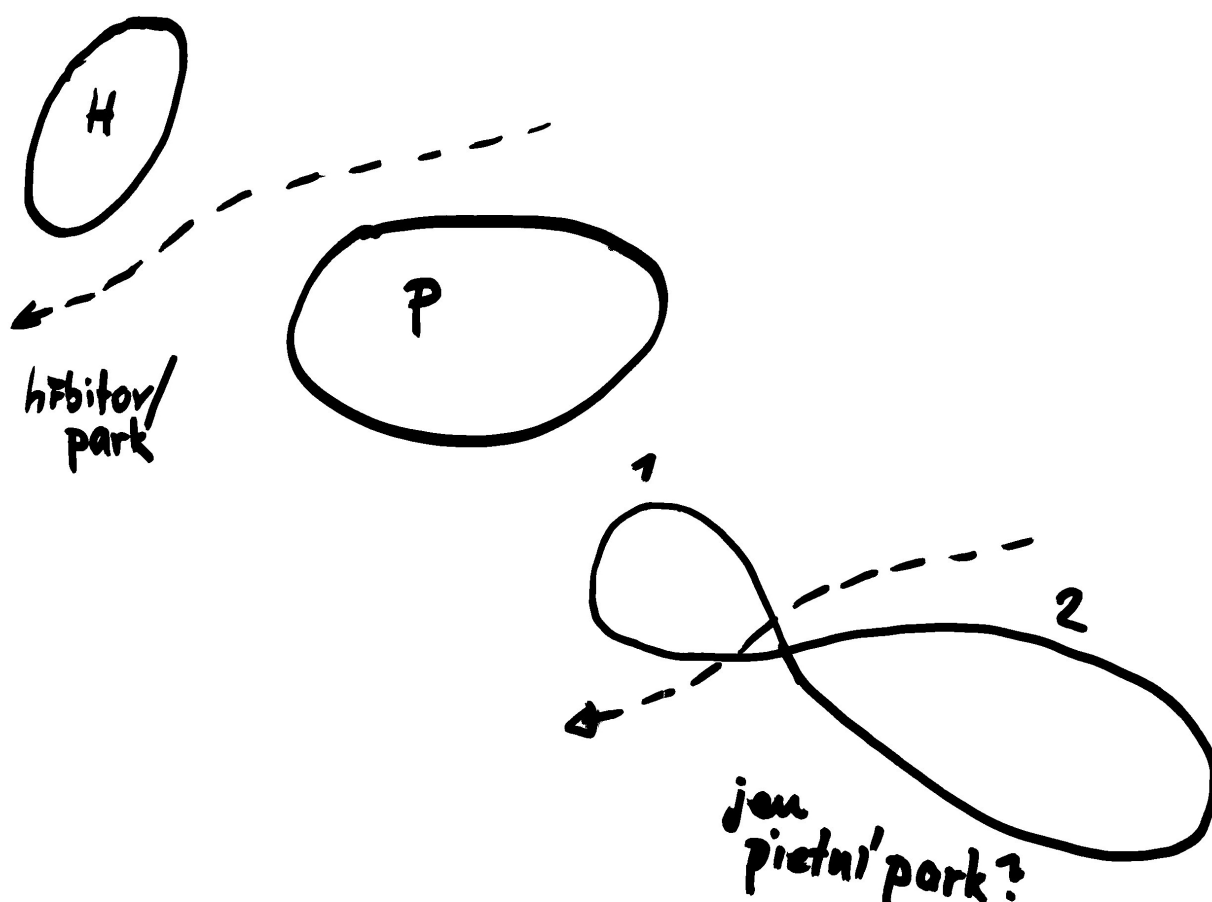
Hřbitovy jsou nadčasovým tématem. Měli bychom je přijmout a pochopit jako součást našeho života, naší krajiny, naší kultury. Možná, že se tím naše rány budou hojit snadněji.

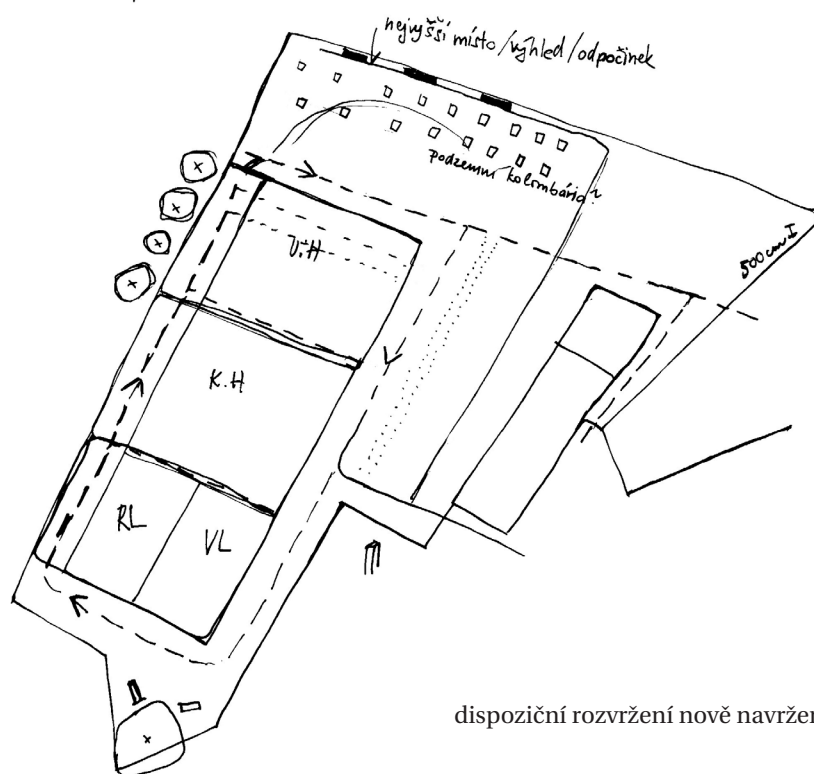
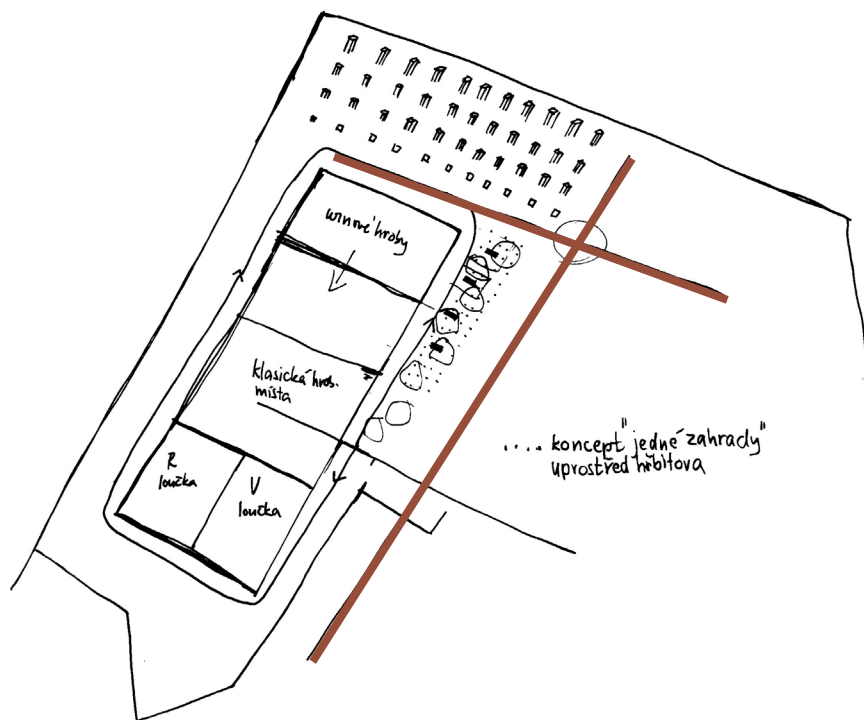
Pro pochopení místa pro mě byla velmi důležitá komplexní analýza hřbitova v Řepích, ze které jsem poté vycházela ve svém návrhu. Dále také pochopení hřbitovní tematiky, a to nejen v rámci veřejného prostoru, ale i jako vnímání v sociální sféře.

Pro návrh bylo nejdůležitější pochopení místa, historie, lidské vnímání hřbitovů a jeho hodnot.

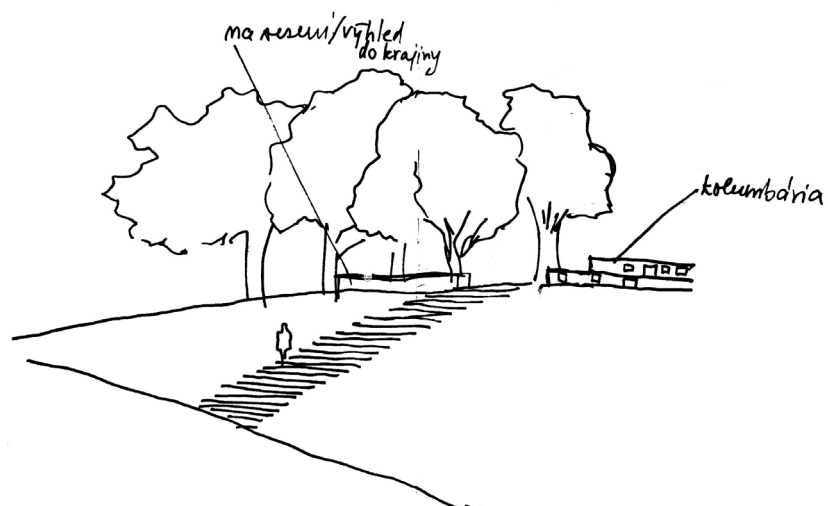
Jako jednu z těch největších vnímám topografii hřbitova, která je mírně svažité. Důležité bylo respektovat minulost, současný tvar, uspořádání a plynule na něj navázat. A zároveň přemýšlet nad funkčním řešením pro bezbariérový přístup. Dále využívám volnou plochu za silnicí vedle hřbitova tak, aby vytvořila příjemný prostor nejen pro tamější obyvatele, ale i návštěvníky hřbitova ve formě parku. V nové části hřbitova vznikne háj s dalšími hrobovými místy, který bude společně s parkem obklopotvat již existující část hřbitova bohatou vegetací.

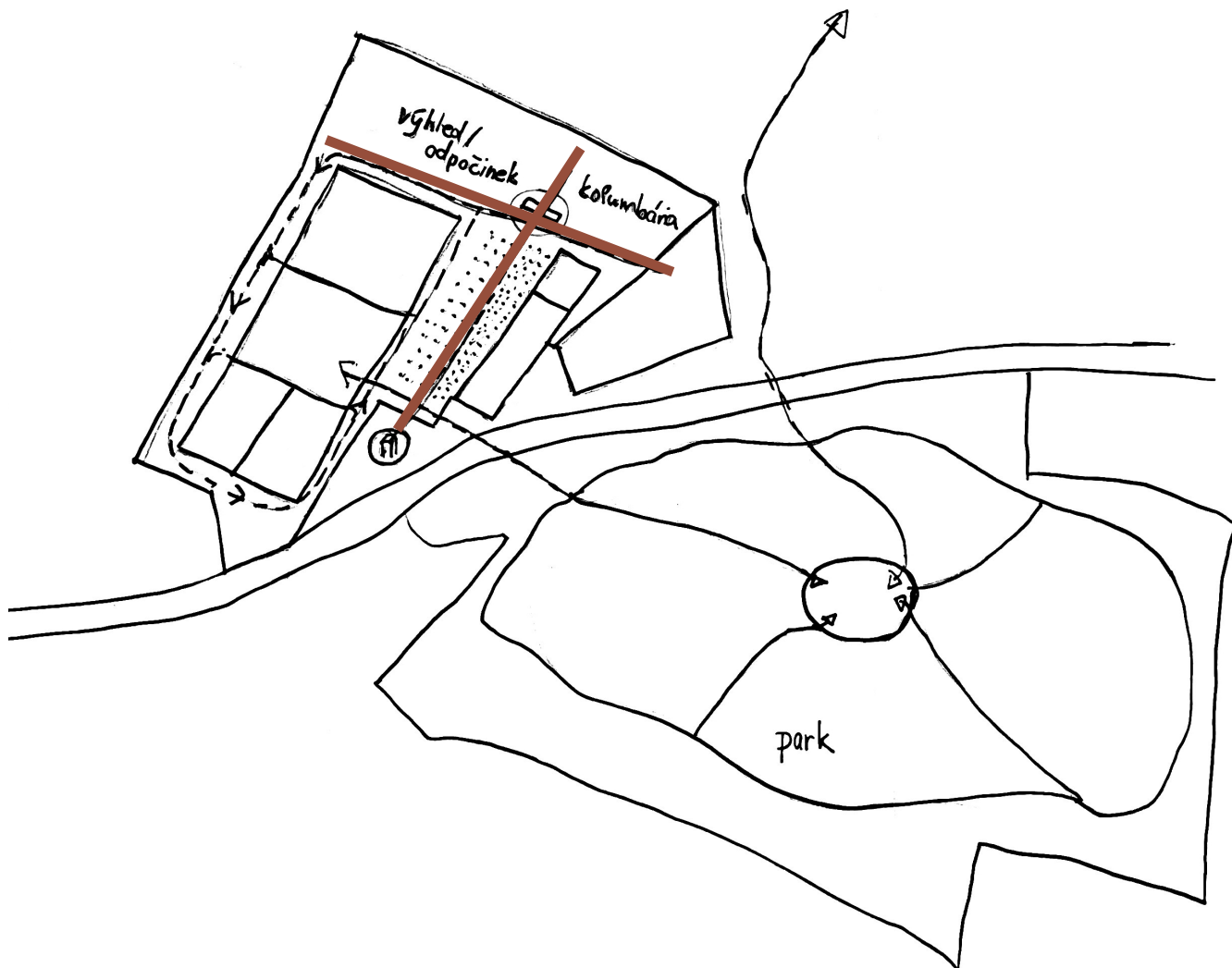
Velkou inspirací mi v návrhu nebyly jen vlastnosti území, ale i to, jakým způsobem jsou hřbitovy vnímány.

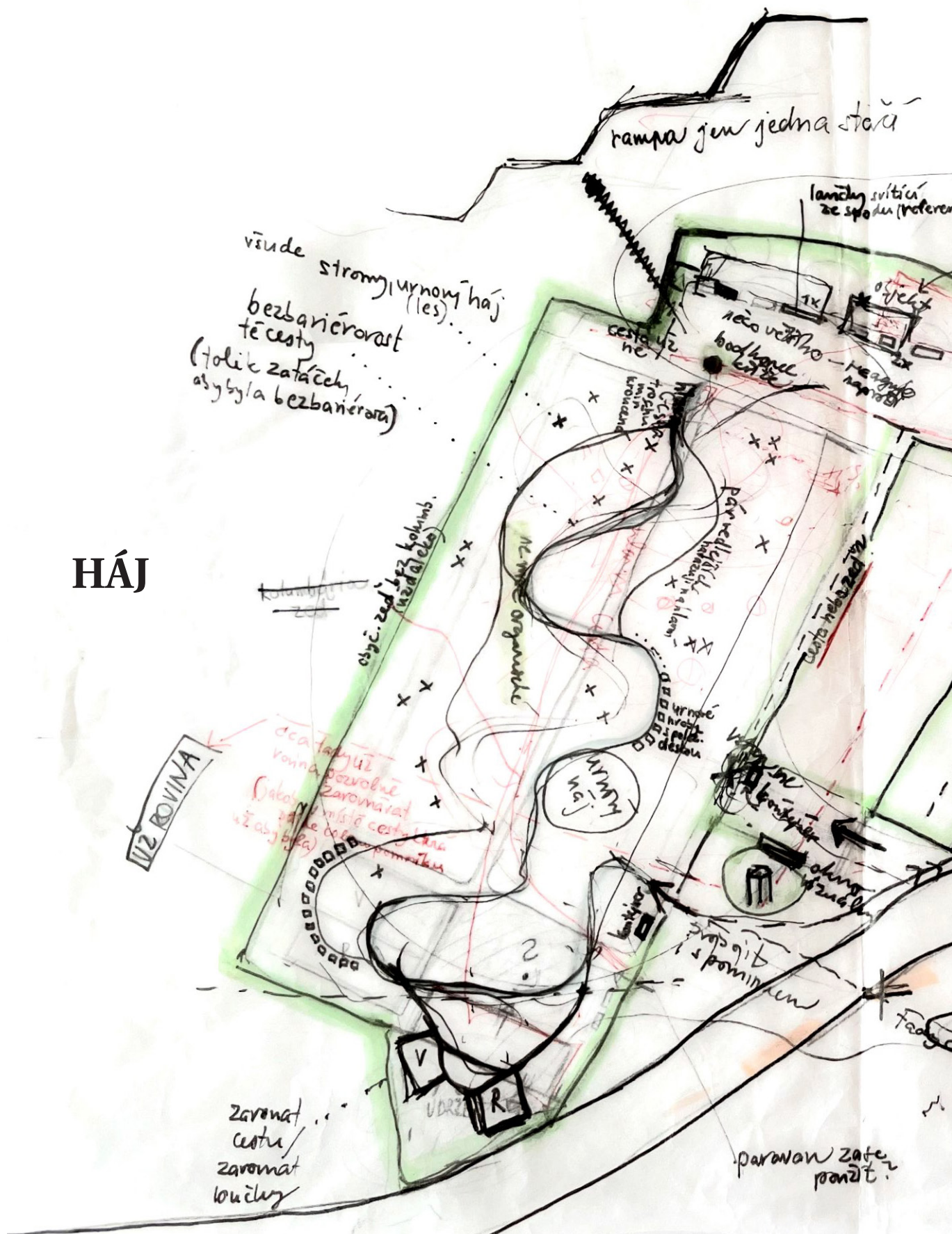

dispoziční rozvržení nově navržené části hřbitova

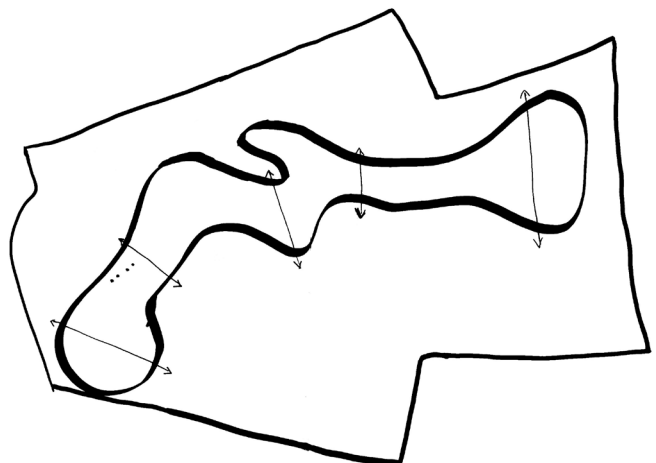
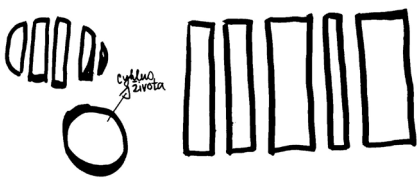
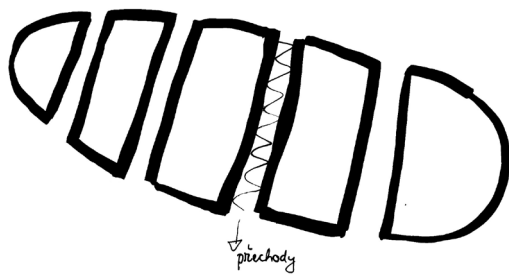
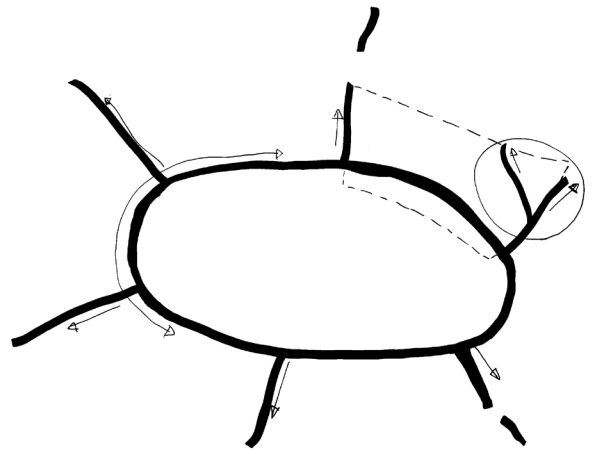
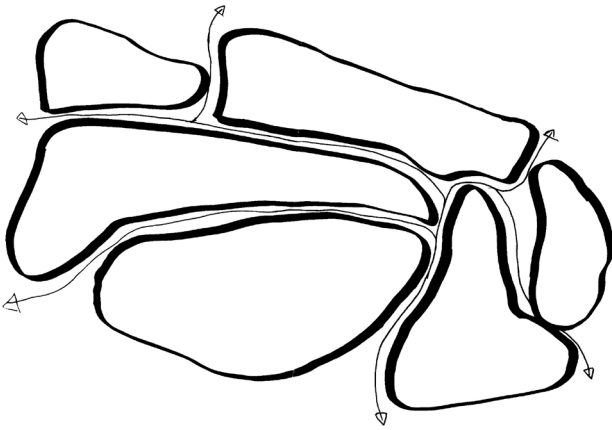
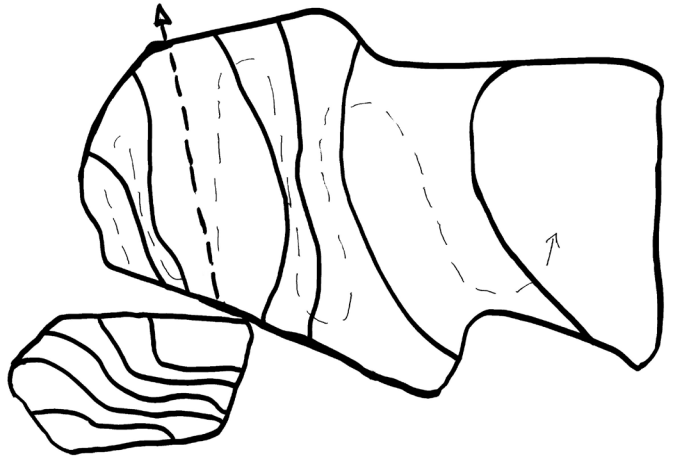
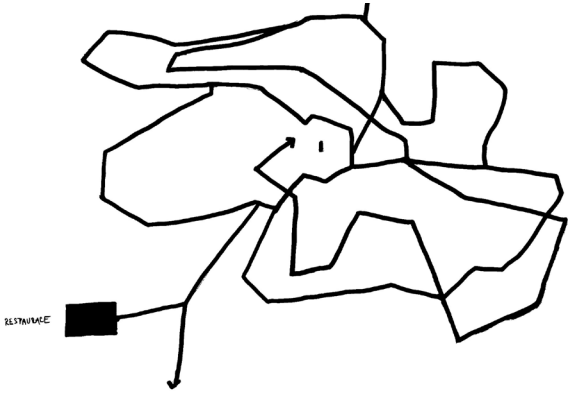

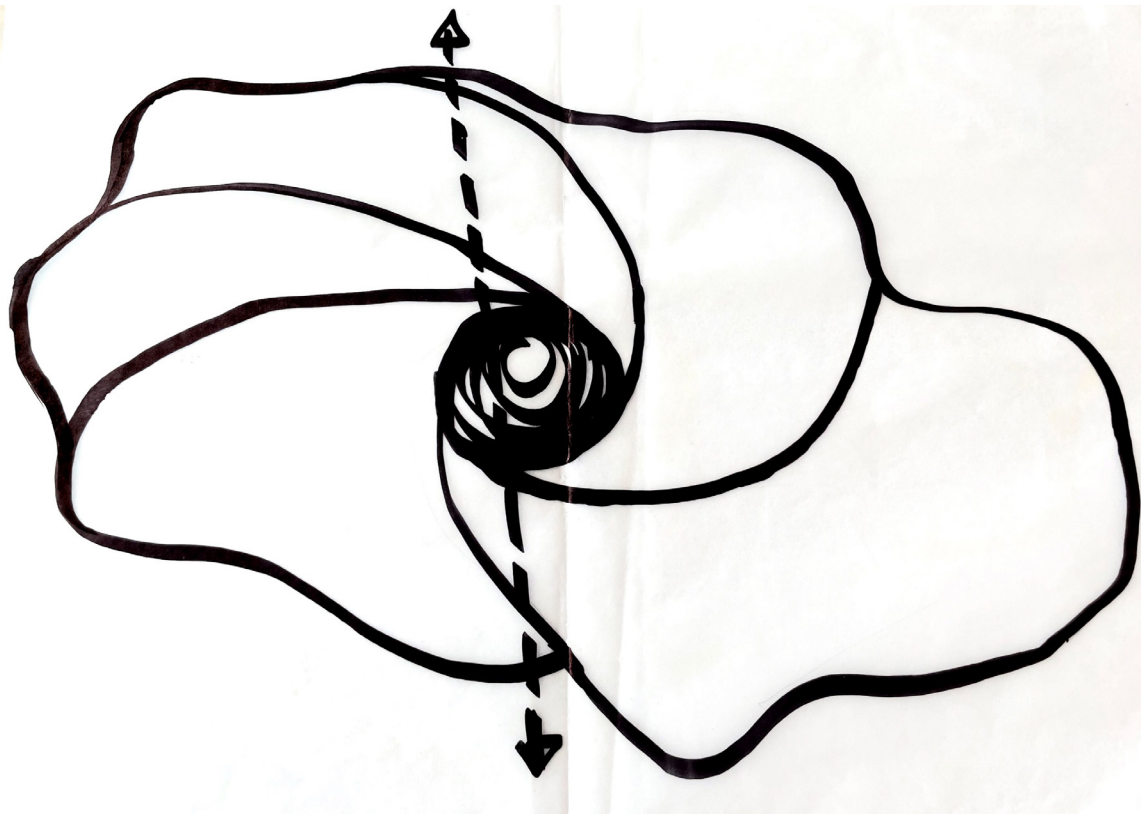
HÁJ

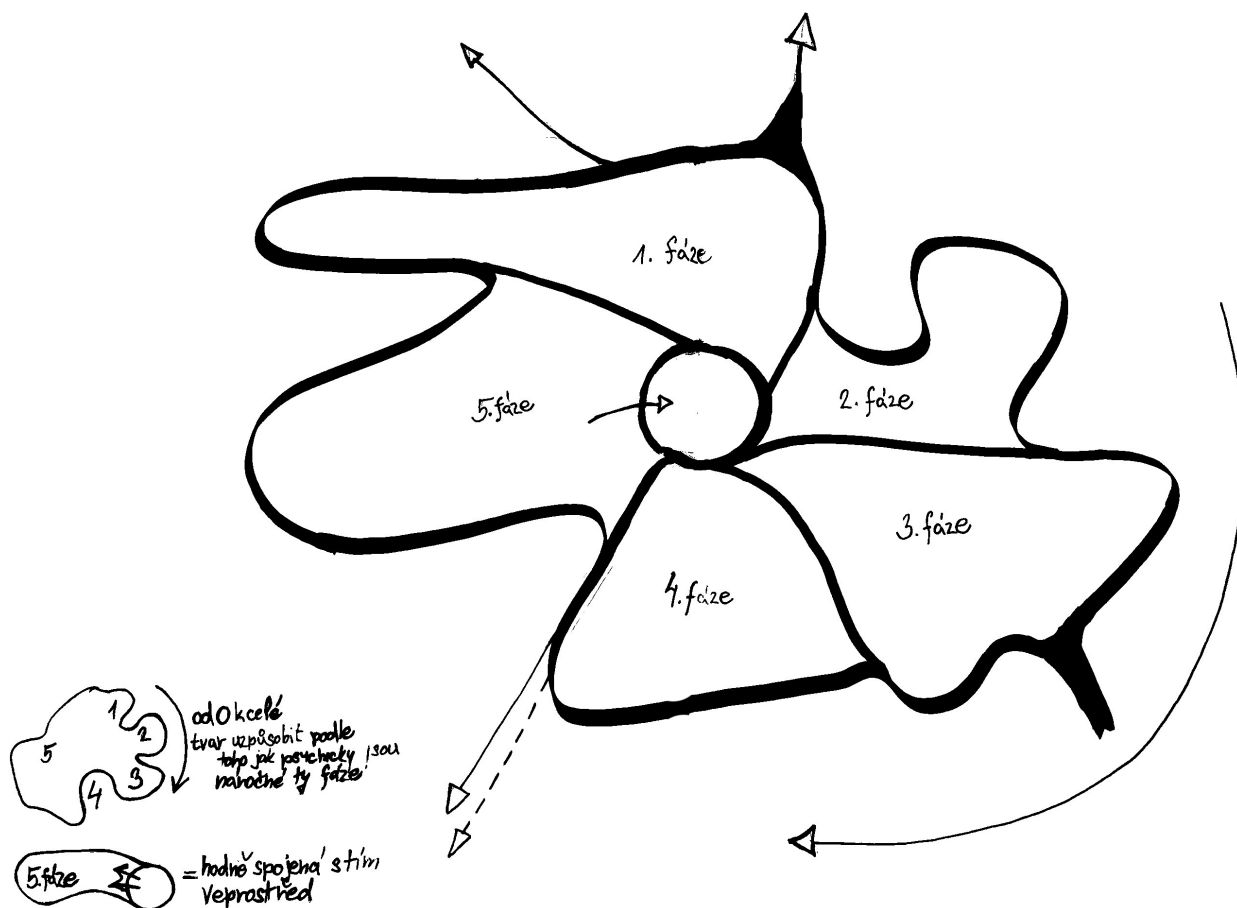
HŘBITOV

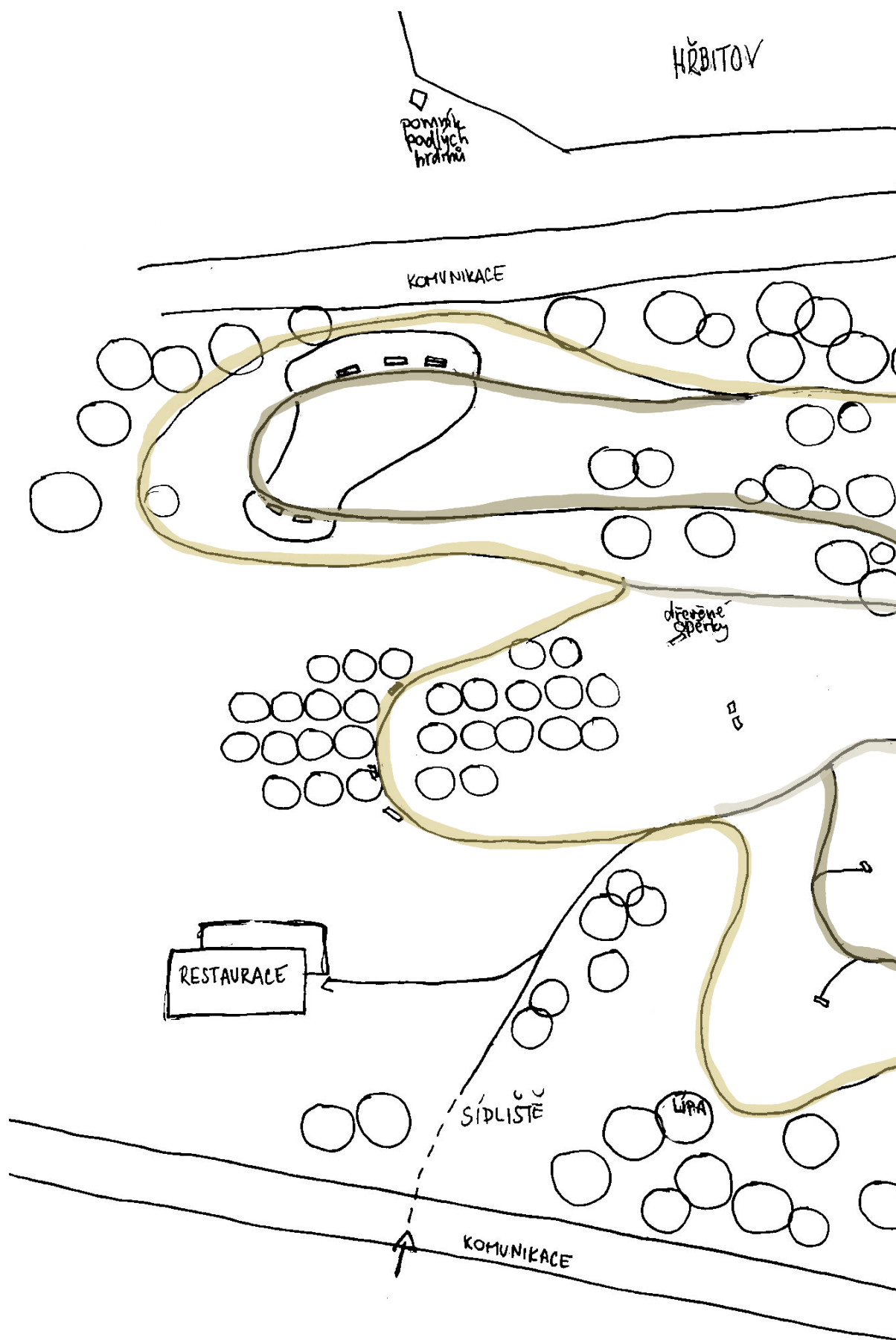

Jednou z myšlenek, které mě dovedly k tomuto nápadu, byly prožitky a emoce každého člověka, který prochází procesem ztráty blízkého. Jak už jsem zmiňovala výše, inspirací mi byla americká psycholožka Elisabeth Kübler-Rossová s její knihou s názvem On Death and Dying a její model 5 fází smutku/5 fází truchlení.

HLEDÁNÍ 5 FÁZÍ V PARKU

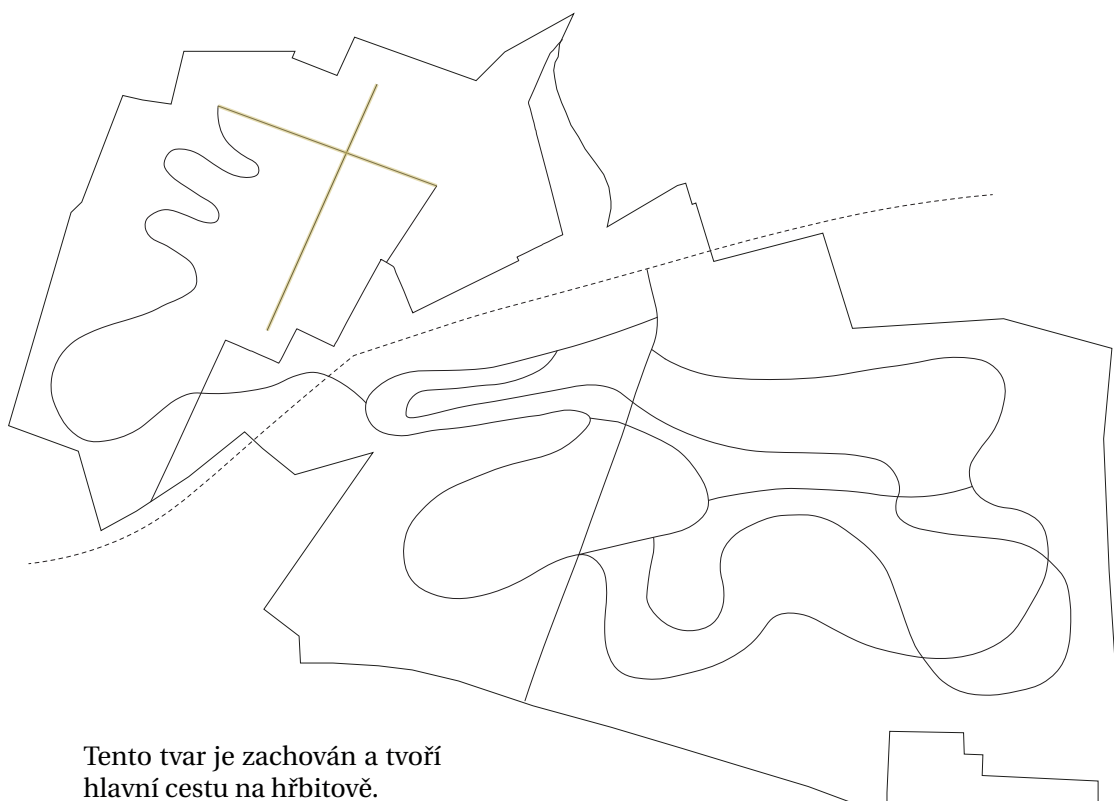

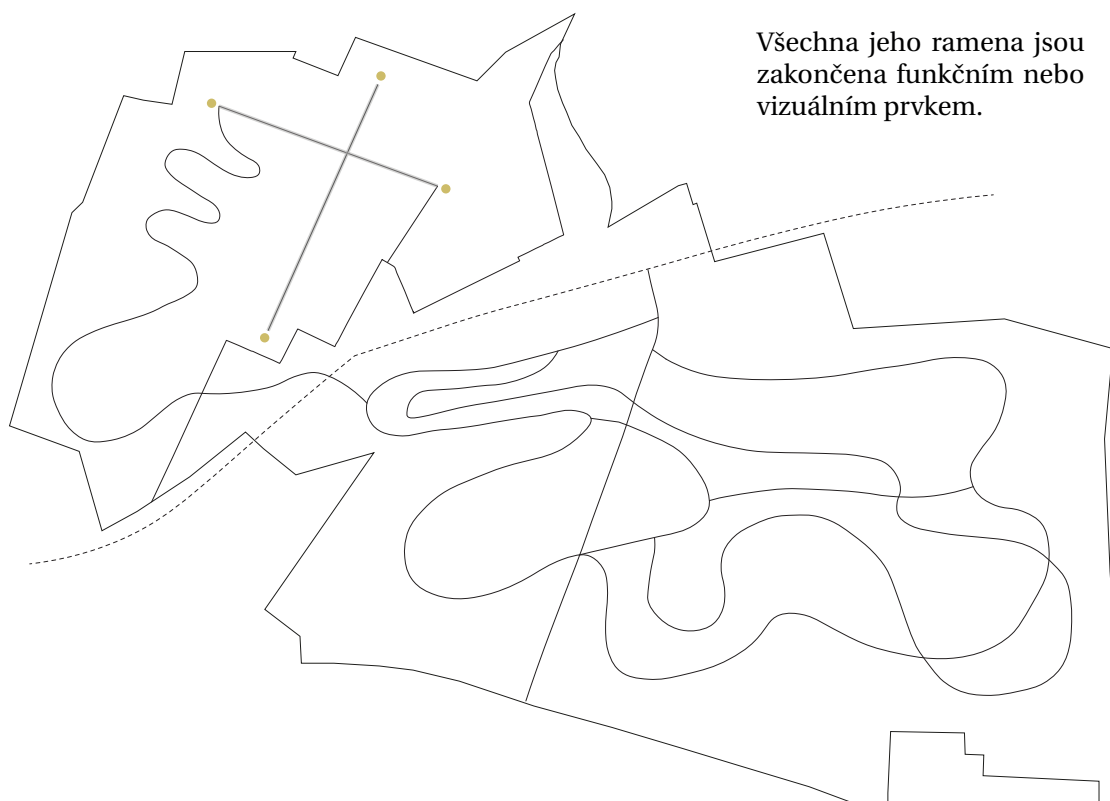
Položíte na hrob květiny. Vystoupáte po schodech a odpočínáte si v březovém háji nebo si najdete svůj obraz krajiny. Projdete kolem altánu posledního rozloučení. Za hřbitovem se ohlédnete a uvidíte rozsvícená světla a svíčky ve hřbitovní zdi. Projdete a zastavíte se v parku.

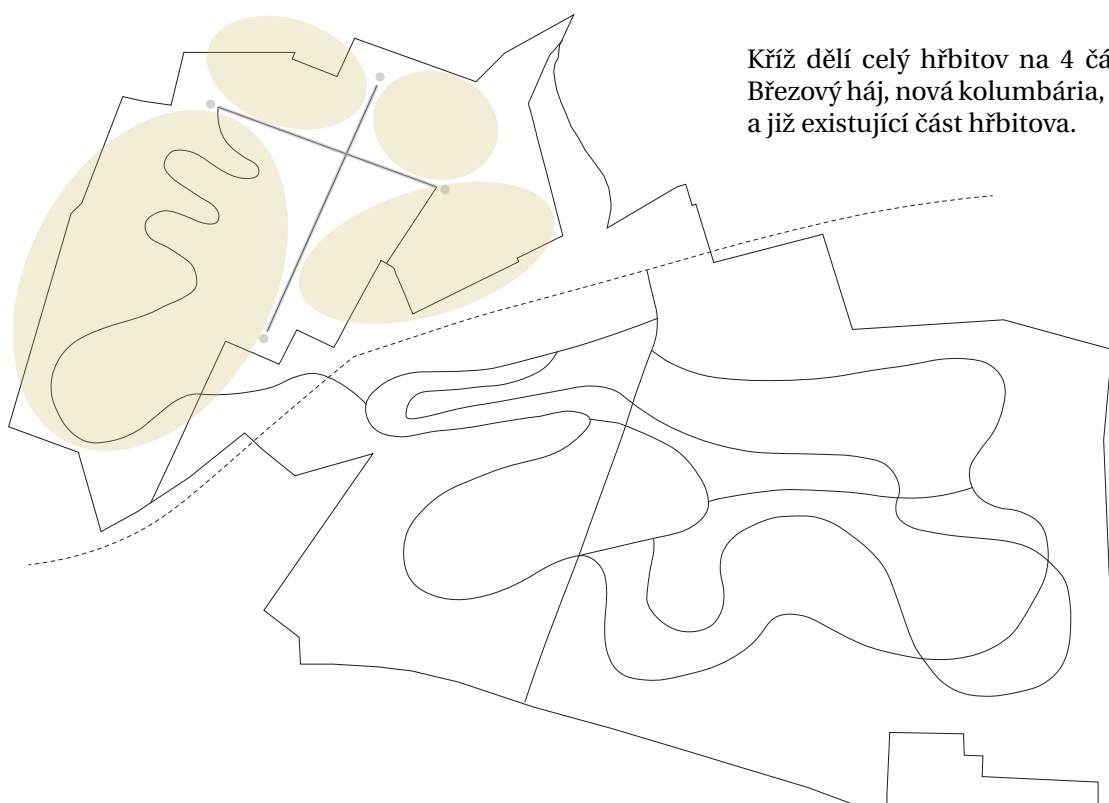
Stávající cesta na hřbitově
z půdorysu připomíná tvar
kříže.

Tento tvar je zachován a tvoří
hlavní cestu na hřbitově.

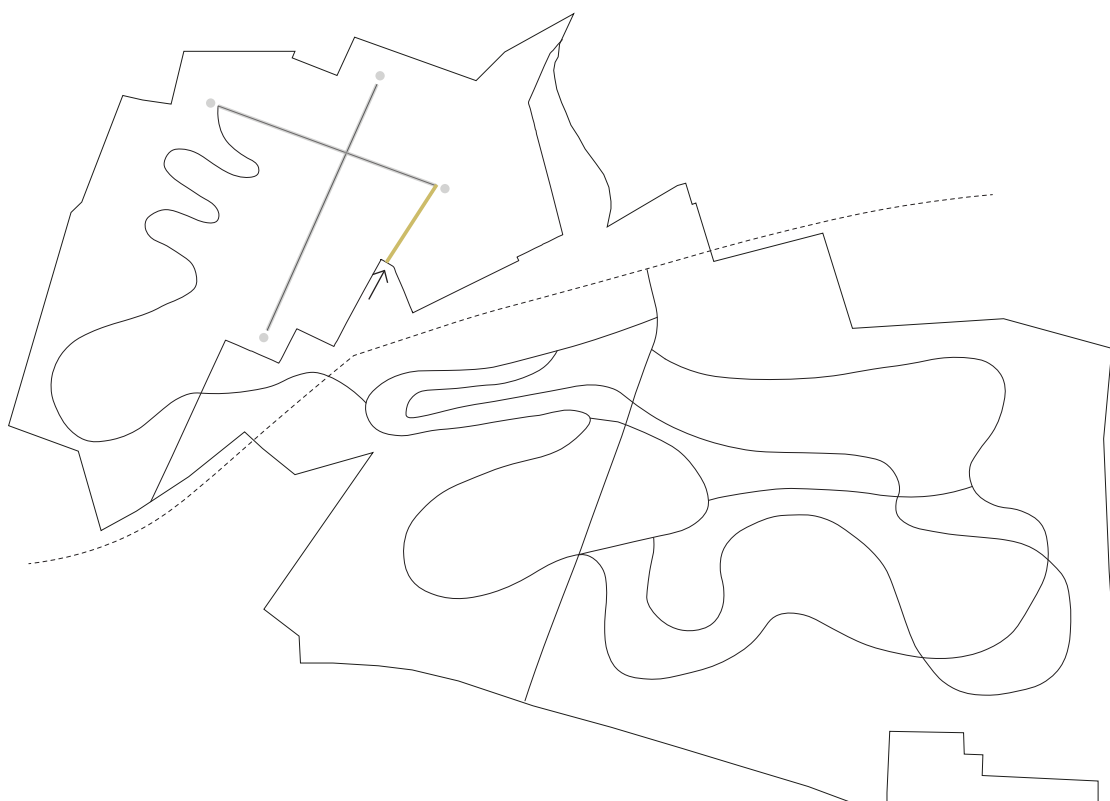
Všechna jeho ramena jsou zakončena funkčním nebo vizuálním prvkem.

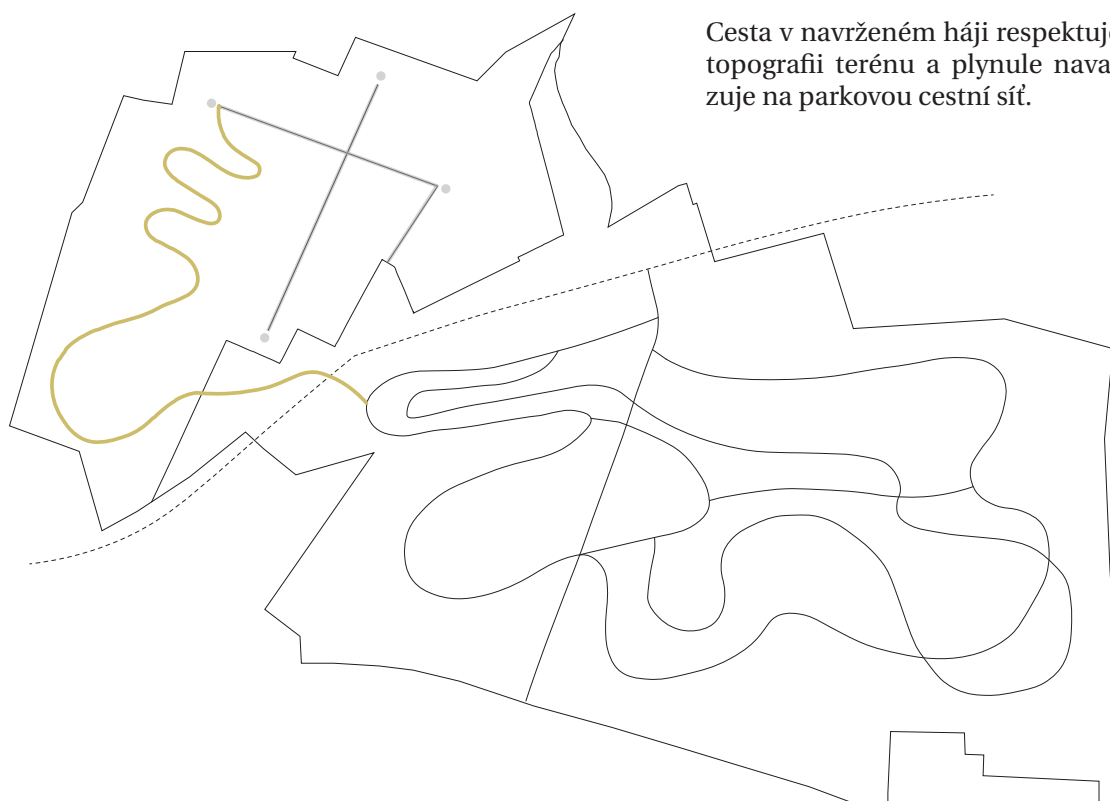

Kříž dělí celý hřbitov na 4 části. Březový háj, nová kolumbária, háj a již existující část hřbitova.

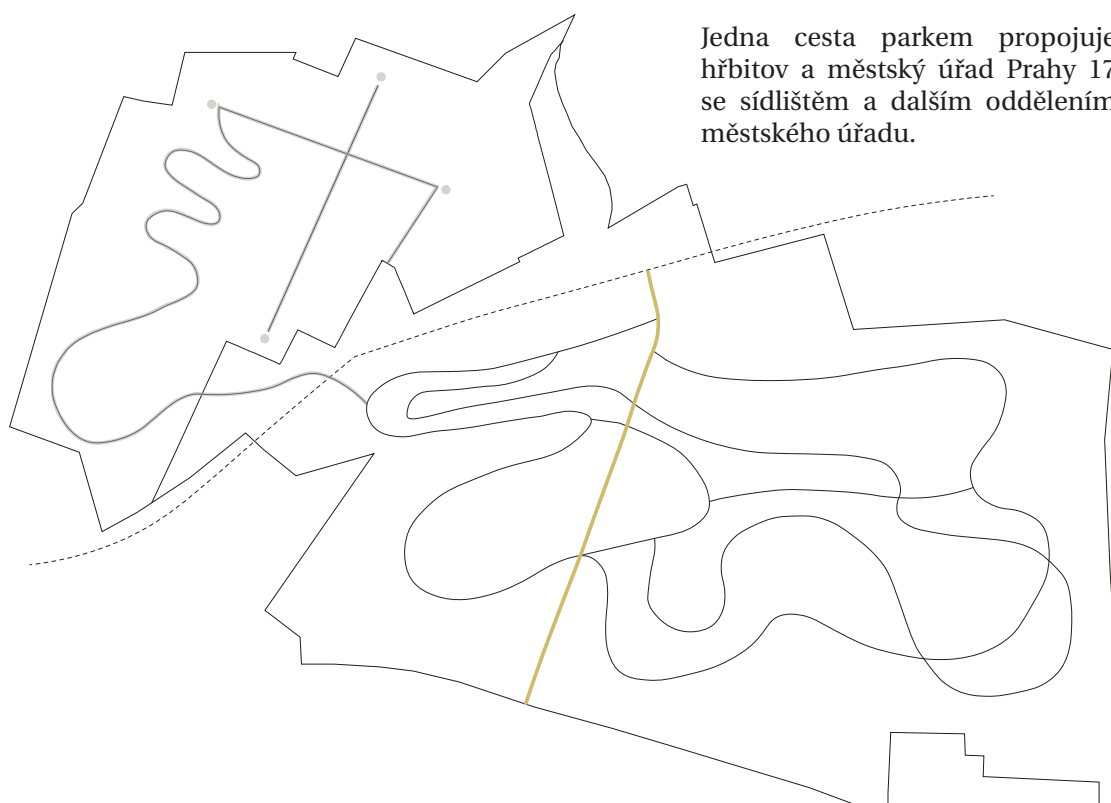

Vodorovná ramena kříže rozdělují hřbitov na část pietní a část hřbovou.

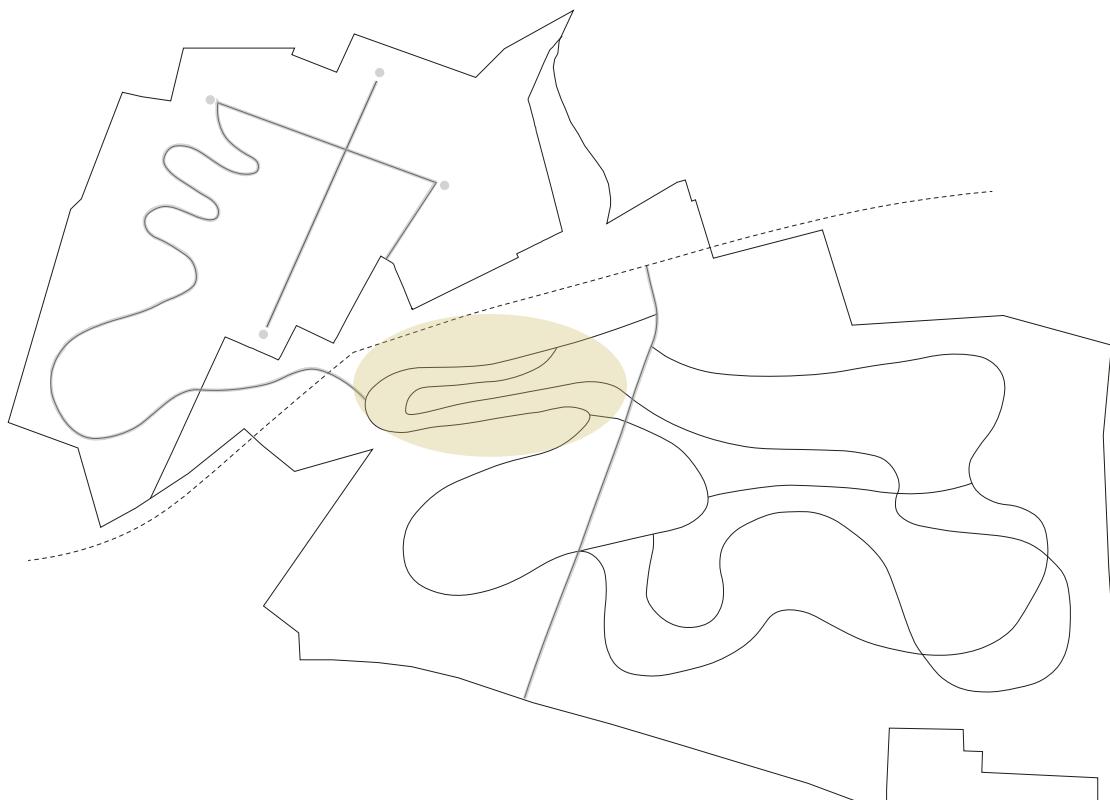

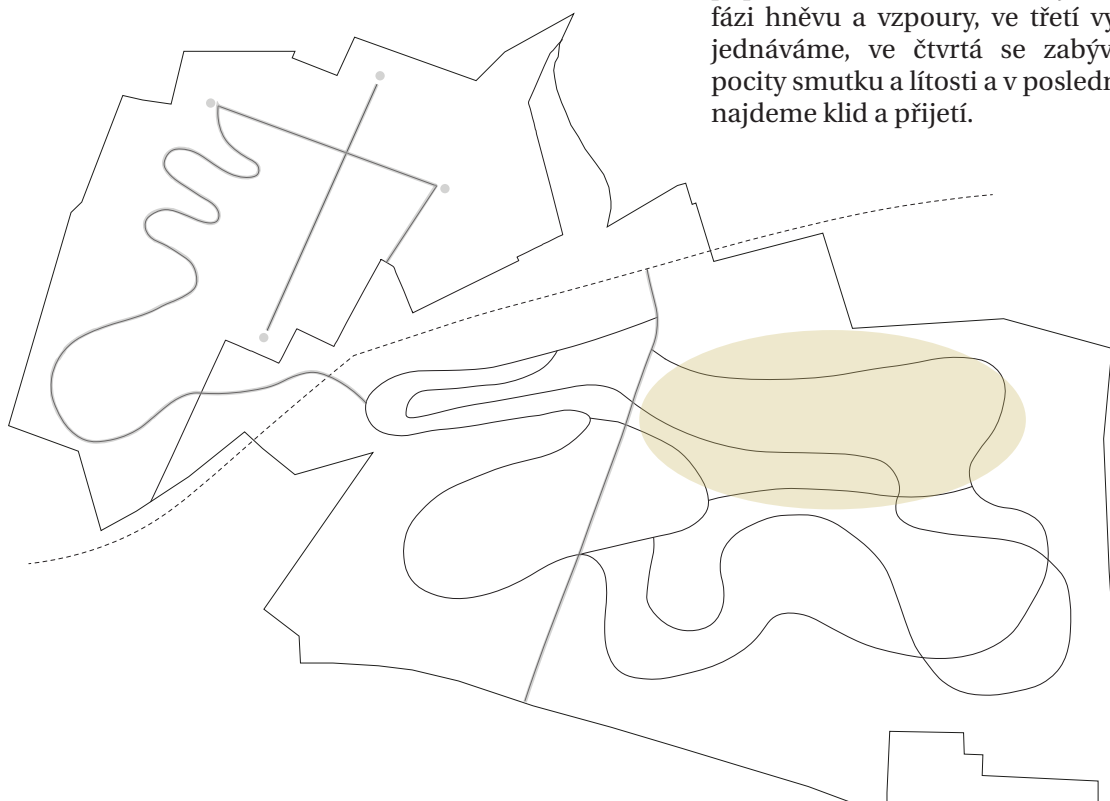
Cesta v navrženém háji respektuje topografii terénu a plynule navazuje na parkovou cestní síť.

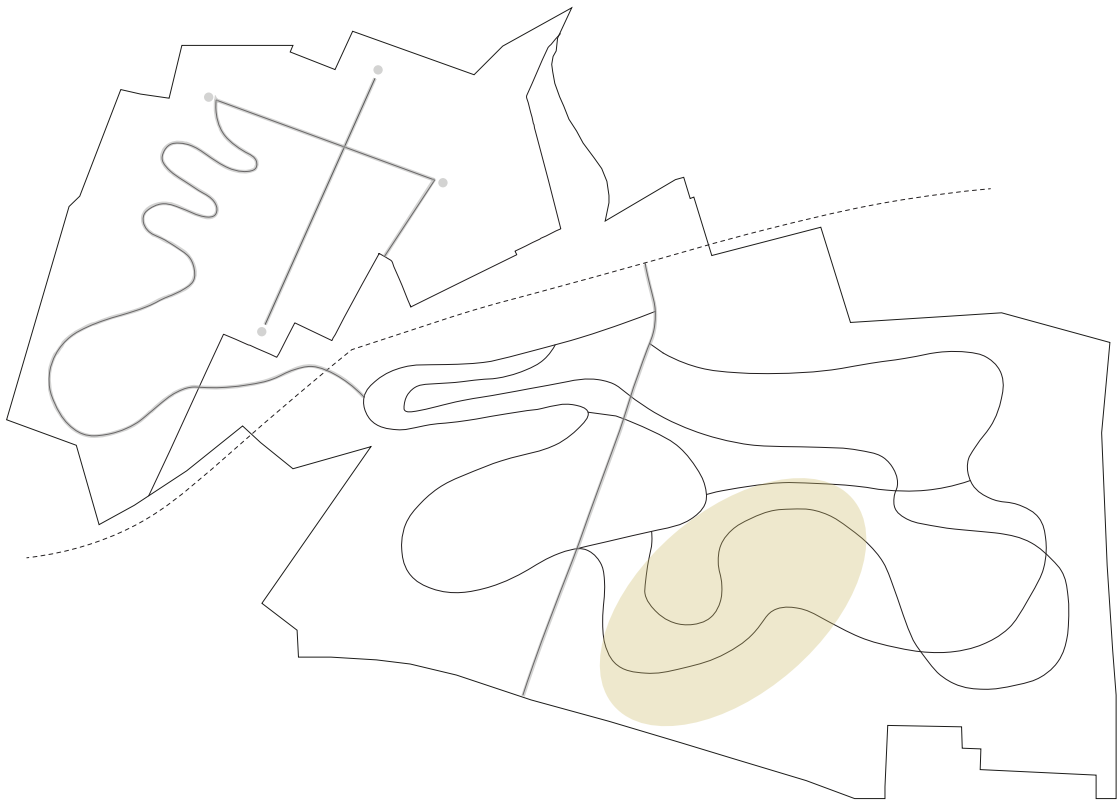
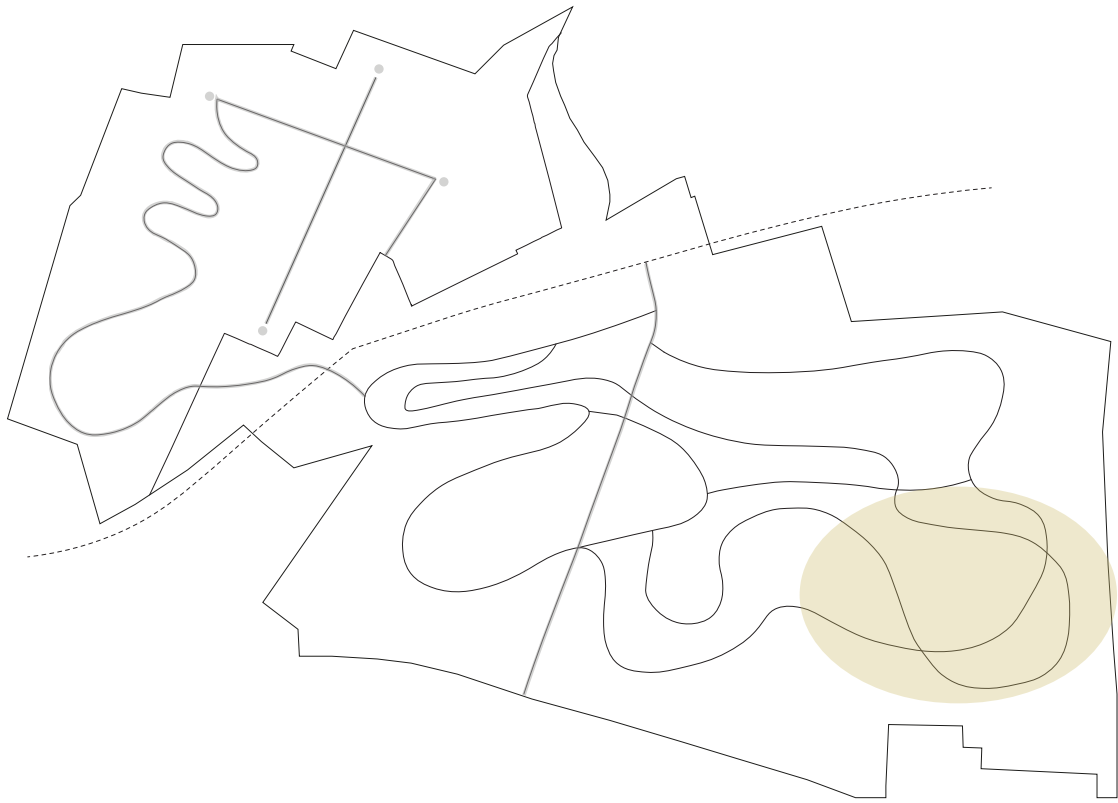

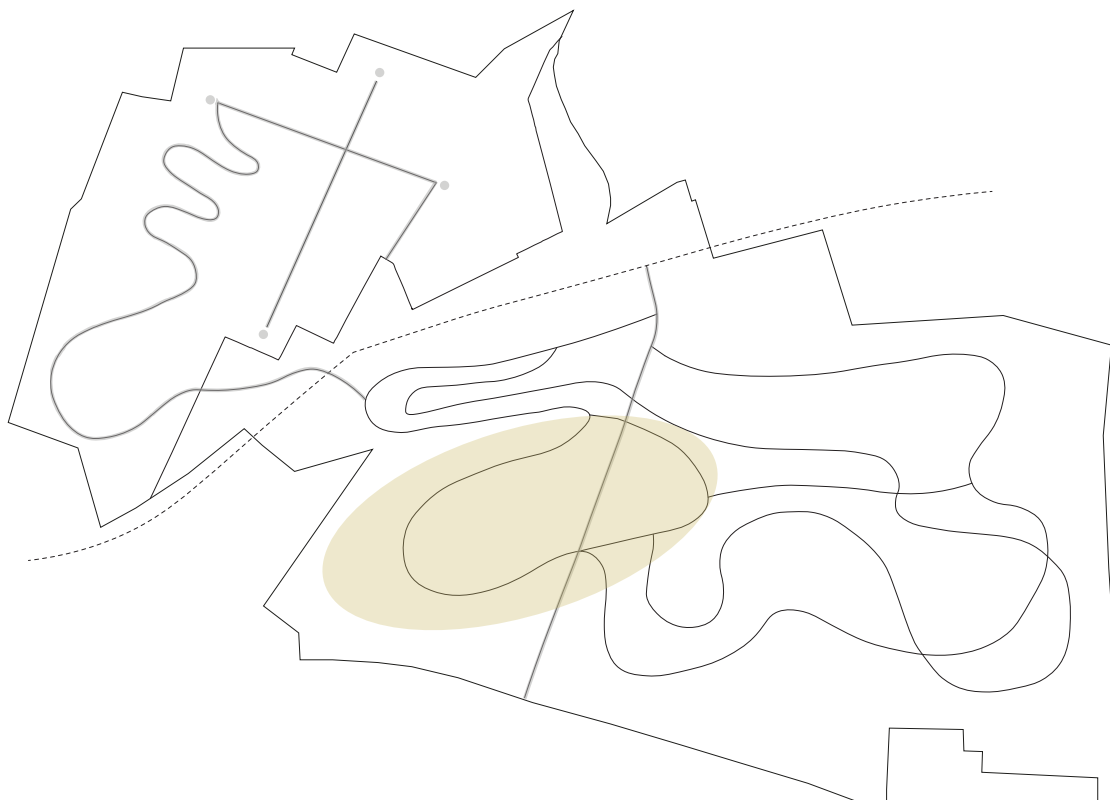
Jedna cesta parkem propojuje hřbitov a městský úřad Prahy 17 se sídlištěm a dalším oddělením městského úřadu.

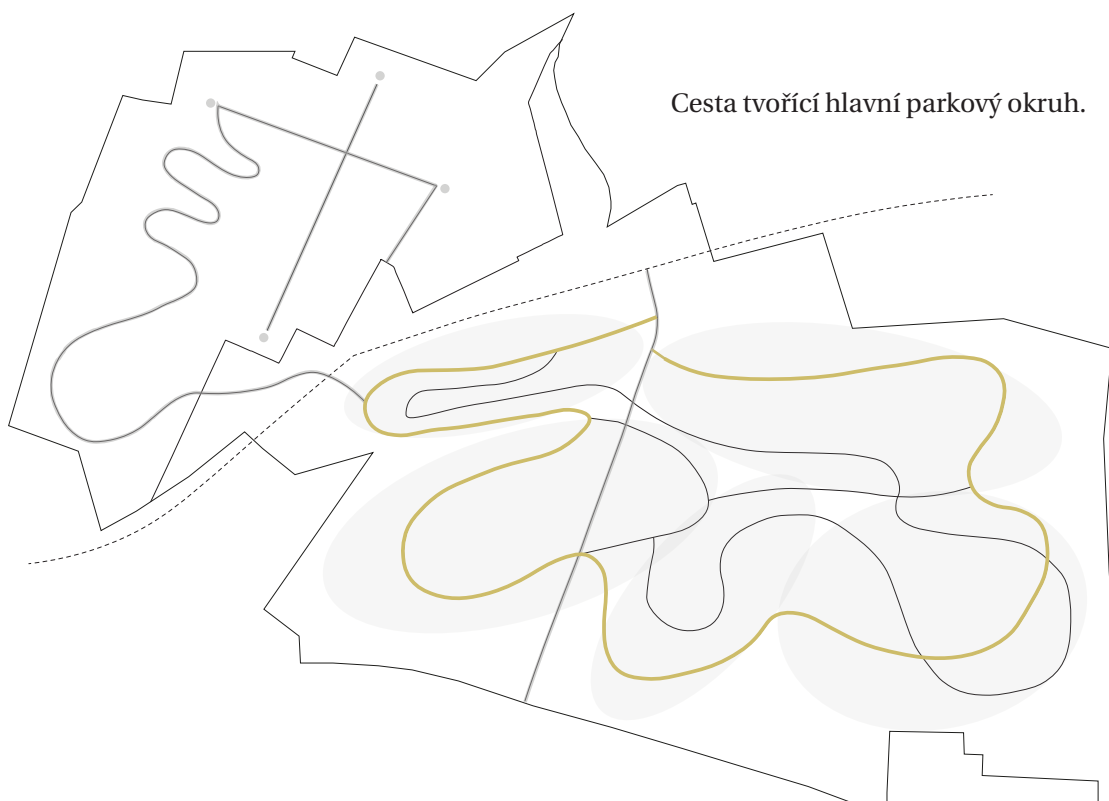
Park je dělen do 5 částí (inspirovaný je fázemi truchlení/smutku). První část abstrahuje fázi šoku a popírání, druhá se zaměřuje na fázi hněvu a vzpoury, ve třetí vyjednáváme, ve čtvrtá se zabývá pocity smutku a lítosti a v poslední najdeme klid a přijetí.

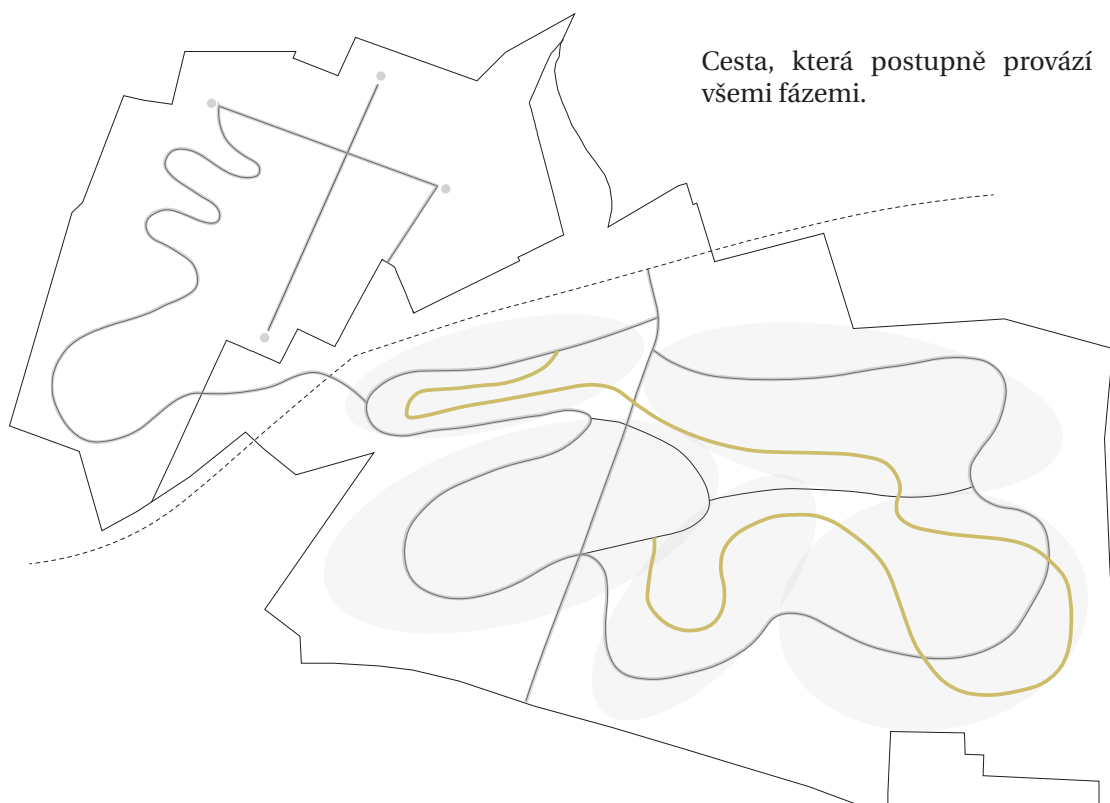

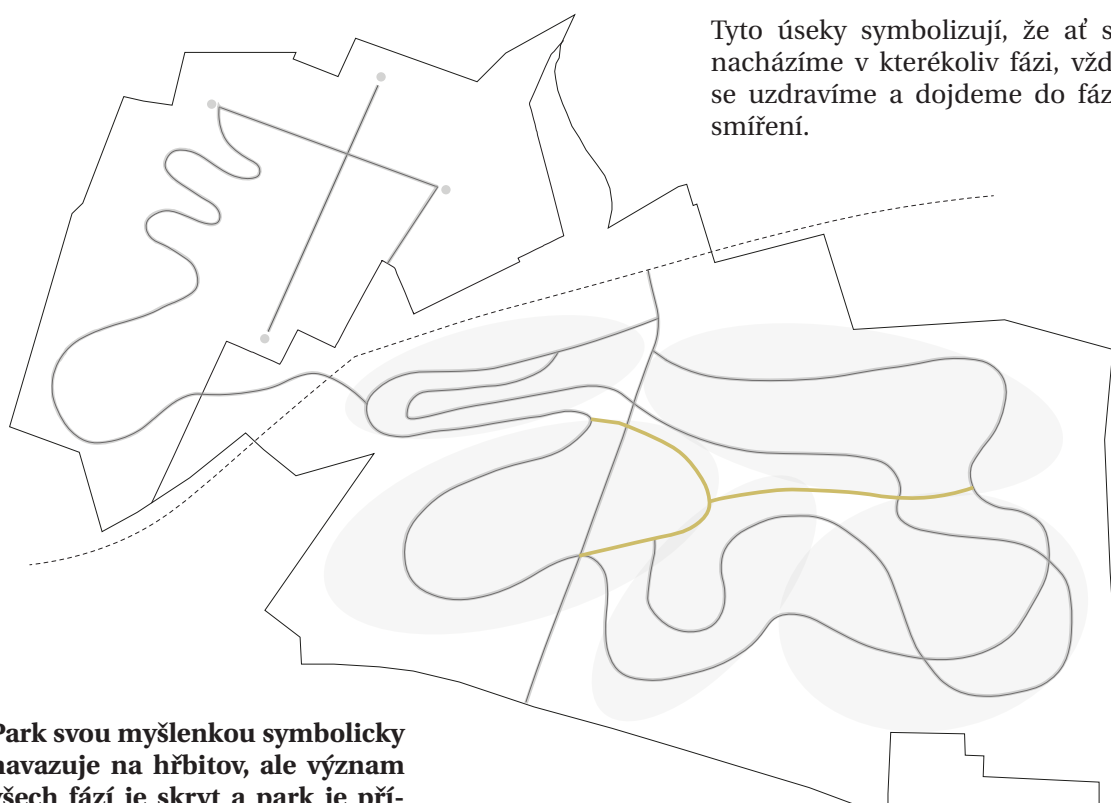

Cesta tvořící hlavní parkový okruh.

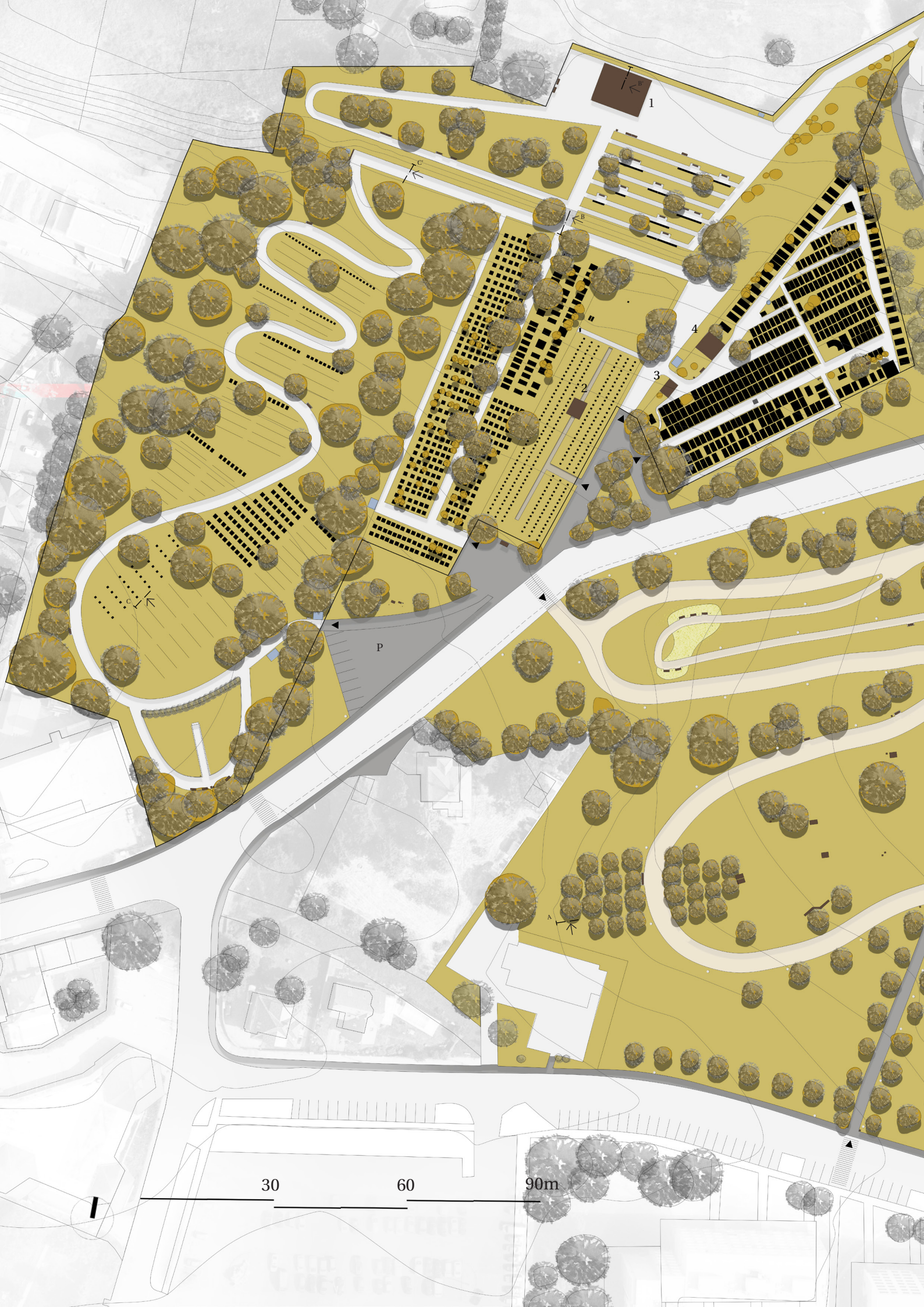

Cesta, která postupně provází
všemi fázemi.

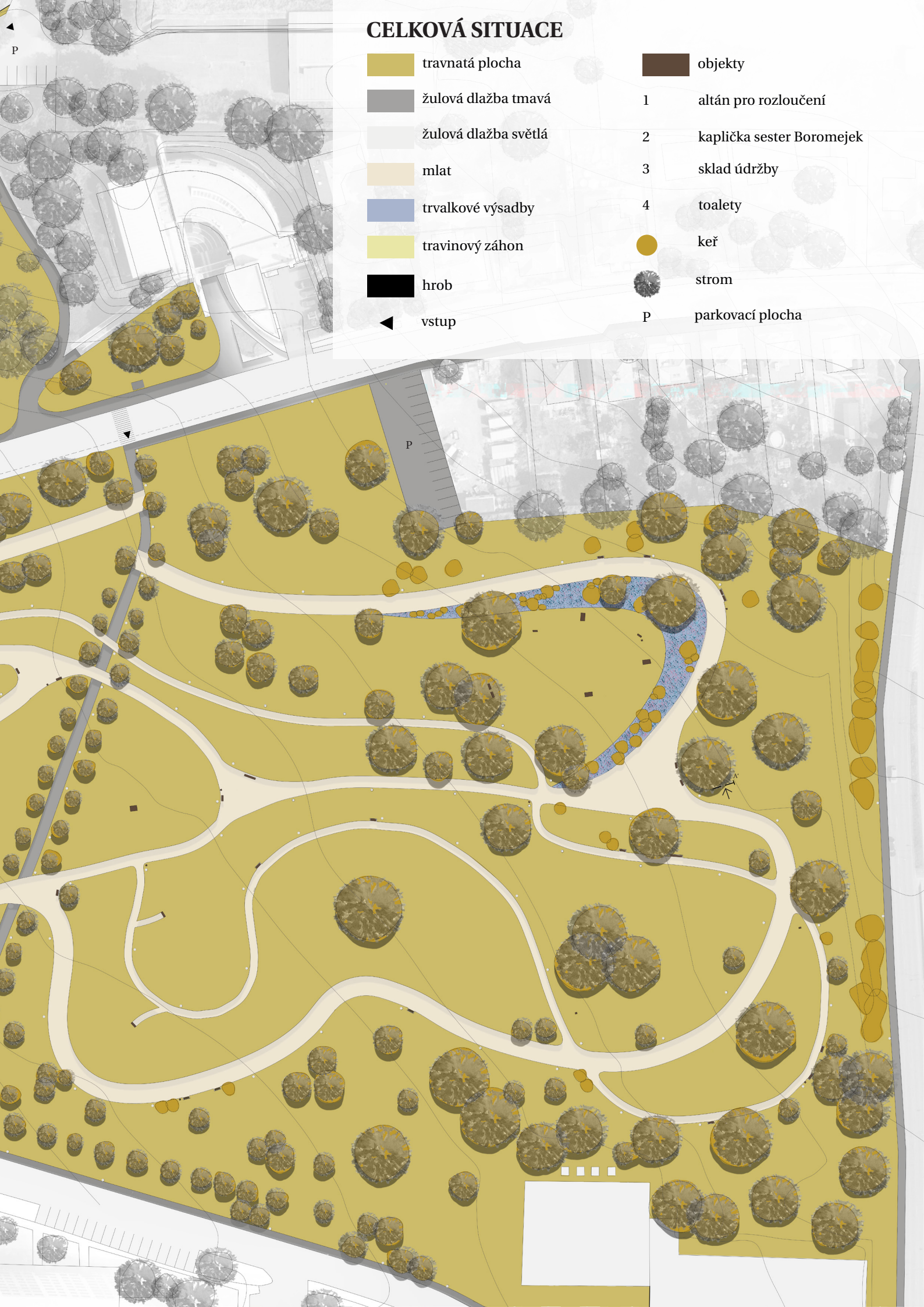
Tyto úseky symbolizují, že ať se
nacházíme v kterékoliv fázi, vždy
se uzdravíme a dojdeme do fáze
smíření.

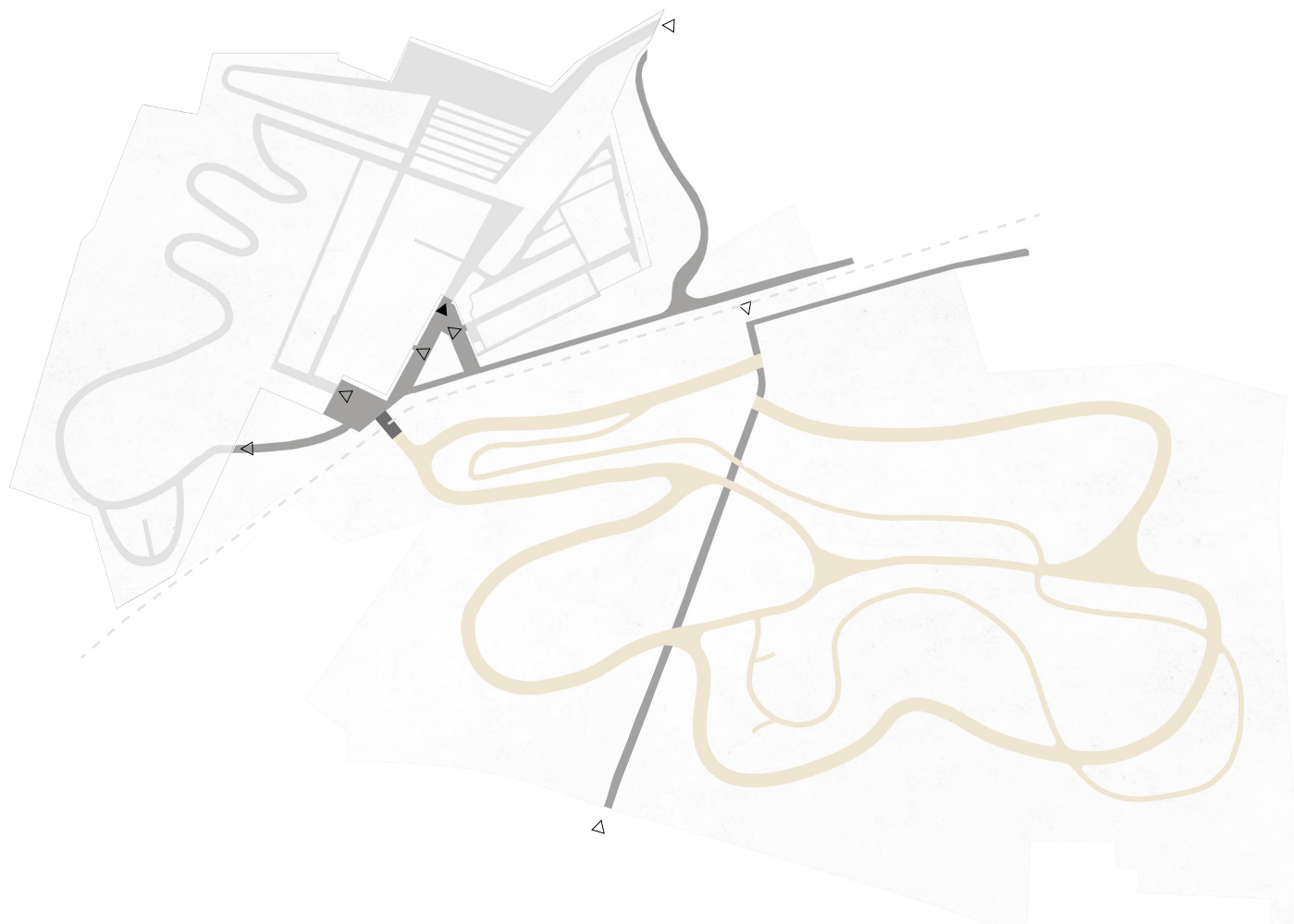
**Park svou myšlenkou symbolicky
navazuje na hřbitov, ale význam
všech fází je skryt a park je pří-
stupný všem.**

CELKOVÁ SITUACE

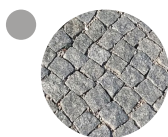
	travnatá plocha		objekty
	žulová dlažba tmavá	1	altán pro rozloučení
	žulová dlažba světlá	2	kaplička sester Boromejek
	mlat	3	sklad údržby
	trvalkové výsadby	4	toalety
	travinový záhon		keř
	hrob		strom
	vstup	P	parkovací plocha

MLAT

Mlatový povrch je použit na cesty v parku. Je zvolena světlá barva, která tvoří kontrast k tmavé žulové dlažbě.

**ŽULOVÁ DLAŽBA
TMAVÁ**

V předprostoru hřbitova jsou použity tmavé žulové kostky velikosti 10x10cm.

**ŽULOVÁ DLAŽBA
SVĚTLÁ**

Na hřbitově je použita světlá žulová dlažba 10x10cm s výjimkou řádového hřbitova.

PROSTUPNOST A CESTY

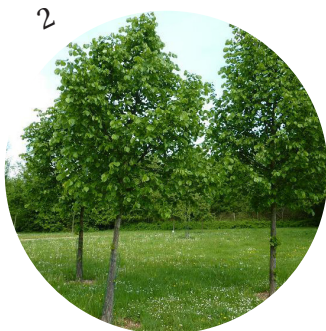

● NAVRŽENÉ DŘEVINY

● STÁVAJÍCÍ DŘEVINY

V návrhu se zachovává velká část současných dřevin, která je doplněna o přírodě blízké dřeviny zvládající městské prostředí. V parku je navržen pobytový trávník a na hřbitově je použit trávník bylinný.

VEGETACE

- 1 *Betula pendula*
- 2 *Tilia cordata*
- 3 *Crataegus laevigata*
- 4 *Lonicera henryi*

hřbitov

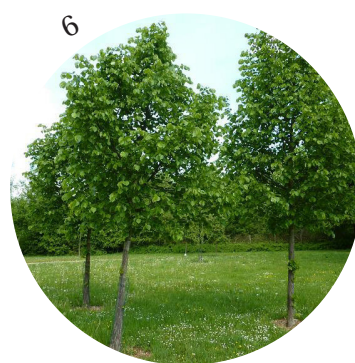

- 4 *Fraxinus excelsior*
- 5 *Acer platanoides*
- 6 *Quercus robur*
- 7 *Acer xzoeschense* 'Annae'
- 8 *Acer pseudoplatanus*

háj

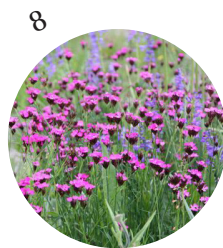
Výběr dřevin na hřbitov

	latinský název	český název	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.
1	<i>Betula pendula</i>	bříza bělokorá									
2	<i>Tilia cordata</i>	lípa malolistá									
3	<i>Crataegus laevigata</i>	hloh obecný									
4	<i>Lonicera henryi</i>	zimolez henryův									
5	<i>Fraxinus excelsior</i>	jasan ztepilý									
6	<i>Acer platanoides</i>	javor mlč									
7	<i>Quercus robur</i>	dub letní									
8	<i>Acer xzoeschense „Annae“</i>	javor zoeschensův „Annae“									
9	<i>Acer pseudoplatanus</i>	javor klen									

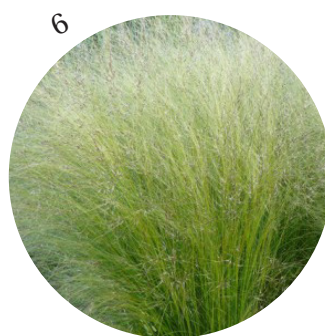
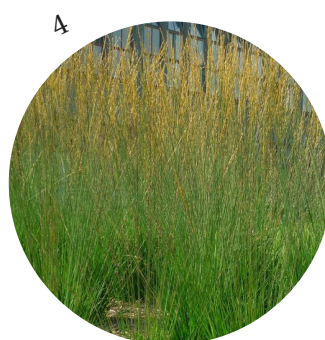
Výběr dřevin do parku - květenství

	latinský název	český název	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.
1	<i>Carpinus betulus</i>	habr obecný									
2	<i>Corylus avellana</i>	líška obecná									
3	<i>Fraxinus excelsior</i>	jasan ztepilý									
4	<i>Crataegus laevigata</i>	hloh obecný									
5	<i>Acer platanoides</i>	javor mléč									
6	<i>Tilia cordata</i>	lípa malolistá									
7	<i>Malus floribunda</i>	jabloň mnohokvětá									
8	<i>Prunus cerasifera</i>	slivoň myrobalán									
9	<i>Prunus padus</i> 'Watereri'	sťřemcha obecná 'Watereri'									
10	<i>Prunus subhirtella</i> 'Autumnalis Rosea'	višeň chloupkatá 'Autumnalis Rosea'									
11	<i>Prunus spinosa</i>	trnka obecná									
12	<i>Quercus robur</i>	dub letní									

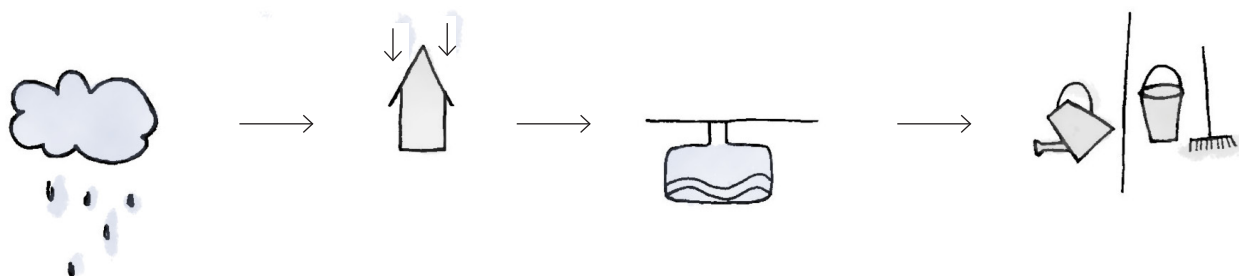
Výběr rostlin a keřů do záhonu - květenství

		latinský název	český název	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.
ROSTLINY, TRAVINY	1	<i>Nepeta cataria</i>	šanta kočičí									
	2	<i>Salvia pratensis</i>	šalvěj luční									
	3	<i>Linum perenne</i>	len vytrvalý									
	4	<i>Campanula persicifolia</i>	zvonek broskvolistý									
	5	<i>Centaurea montana</i>	chrpa horská									
	6	<i>Clematis 'Sizaia Ptitsa'</i>	plamének 'Sizaia Ptitsa'									
	7	<i>Omphalodes verna</i>	pupkovec jarní									
	8	<i>Dianthus carthusianorum</i>	hvozdík kartouzek									
	9	<i>Geranium pratense</i>	kakost luční									
	10	<i>Knautia macedonica</i>	chrastavec makedonský									
KEŘE	11	<i>Veronica teucrium</i>	rozrazil ožankový									
	12	<i>Molinia caerulea</i> , Heidebraut'	bezkolének modrý 'Heidebraut'									
	13	<i>Scilla siberica</i>	ladoňka sibiřská									
	14	<i>Chionodoxa luciliae</i>	ladoňka zářící									
	15	<i>Colchicum bulbocodium</i>	ocúnovec jarní									
	16	<i>Verbena bonariensis</i>	sporyš argentinský									
	17	<i>Crataegus laevigata</i>	hloh obecný									
	18	<i>Corylus avellana</i>	líška obecná									
	19	<i>Caryopteris clandonensis</i>	ořechokřídlec clandonský									
	20	<i>Buddleja davidii</i> , Black Knight'	Komule Davidova, Black Knight'									

Výběr travin do travinového záhonu - květenství

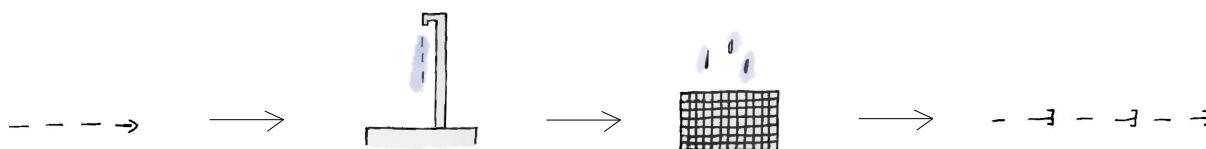
	latinský název	český název	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.
1	<i>Miscanthus sinensis</i> ,Flamingo ‘	ozdobnice čínská ‘Flamingo ‘									
2	<i>Miscanthus sinensis</i> , Grosse Fontaine ‘	ozdobnice čínská ‘Grosse Fontaine ‘									
3	<i>Pennisetum alopecuroides</i> ,Hameln ‘	dochan psárkovitý ‘Hameln ‘									
4	<i>Molinia caerulea</i> ,Heidebraut ‘	bezkolnec modrý ‘Heidebraut ‘									
5	<i>Molinia caerulea</i> ,Moorhexe ‘	bezkolnec modrý ‘Moorhexe ‘									
6	<i>Nassella tenuissima</i>	kavyl péřovitý									
7	<i>Festuca pratensis</i>	košťava luční									
8	<i>Verbena bonariensis</i>	sporyš argentinský									

Všechna dešťová voda dopadající na plochu hřbitova i parku je likvidována přímo na pozemku přímým vsakem do terénu.

Voda z mlatové nášlapné vrstvy cest v parku je sváděna zpět do travní plochy. Vsak do terénu je umožněn i mezerami mezi žulovými dlažebními kostkami.

Srážková voda z okolních objektů (veřejných budov) kolem hřbitova je sváděna do akumulčních nádrží (studny), kde je potom čerpána jako voda užitková pro zalévání či údržbu hřbitova. Je zde řešena systémem řídicí jednotky, kdy po vyčerpání obsahu akumulční nádrže, je do nádrže přivedena voda pitná, aby se dala voda na zalévání stále užívat. Vodovodní řad přivádí na hřbitov vodu pitnou, kterou návštěvník využívá přes pítko, kde po užití odtéká ocelovou mřížkou do kanalizace jako voda odpadní.

HOSPODAŘENÍ S VODOU

Občas přemýšlím o tom, jak náš svět vypadá z dálky? Půlka planety, na které je v tu chvíli tma, připomíná rozsvícenou vánoční ozdobu, která pak v celém vesmíru vypadá jako dominantní prvek obrovského celku.

Bez světla bychom my, lidé, neexistovali. Když se setmí, což úzce souvisí s našimi prožitky a náladami, všechno se najednou změní a my se nevědomě začínáme chovat jinak. Po cestě domů z práce si hlídáme záda, místa, kde se za denního světla nebojíme, se pro nás stávají nepřístupnými a nevyhledávanými. Znamená světlo bezpečí?

Často nás vede tmou a ukazuje, kterým směrem se dát.

Může to být i bod, podle kterého lze určit vzdálenost našeho cíle.

Místo, které díky němu vidíme, je tak pro nás lépe zapamatovatelné.

Obyvatelé pražských Řep to vnímají podobně. Tamější hřbitov totiž vznikl, když vznikaly samotné Řepy, a to kolem roku 933. Ty byly původně i mimopražskou obcí.

Hřbitov by mohl být rovnici s faktem, že v noci tam nepotkáte ani živáčka. Ve dne je to naopak spousta pozůstalých, lidí, kteří hledají trochu klidu v rušném městě, pejskařů nebo jen čtená-

řů knih, kteří si ke svým blízkým přijdou pro trochu ticha. Pro mě osobně, je to další místo, kam bych chtěla zmizet, až budu chtít mít prostor sama pro sebe uvnitř rušného města, vnímat, jak si vítr hraje s větvemi stromů a ty mu odpovídají šuměním listů.

Tohle místo si ale pokaždé hraje i s mými myšlenkami. A to ne v negativním smyslu. Mám jen pocit, že mě samo o sobě vede k uvědomění si okolností, které bych v běžném režimu ani neregistrovala. Dokážu v klidu myslet na sebe, své potřeby, na to, kde v životě teď právě jsem a co mě momentálně těší.

Ti, kteří tu s námi už nejsou, jsou mnohdy našimi navigátory ve tmě. Spousta lidí vidí své blízké v západu nebo východu Slunce nebo i ve hvězdě na obloze. Najednou je světlo ještě důležitější.

Znám jeden hřbitov, na kterém je mi tohle všechno známé. Leží v kopci a v noci je na něj z náměstí vidět. A já vím, že žádné světlo tam nesvítí jen tak. Když se podívám z okna na rozsvícená světla u hrobů našich předků, mám uklidňující pocit, stejně, jako když v zimě z oken září rozsvícené vánoční stromky.

Naši blízcí, od kterých světlo září, nám jen vytváří takovou atmosféru, abychom se za nimi nebáli vracet, i když se setmí.

HŘBITOV

venkovní zemní zápusťné osvětlení / kolem altánu
technologie 3D tisku / světla jako body na ramenech kříže

PARK

veřejné stožárové osvětlení / podél cest v parku
solární LED osvětlení / u trvalkového a travinového záhonu

Vzhledem k nočnímu uzavírání hřbitova není použito žádné osvětlení, vyjma altánu a světel, použitých jako vizuální prvek. Na tento konkrétní typ světel je použita technika 3D tisku, která po rozsvícení vytváří zajímavé světelné ornamenty na zemi.

Park je v noci osvětlen podél všech cest. V trvalkovém a travinovém záhonu budou použita solární sví-

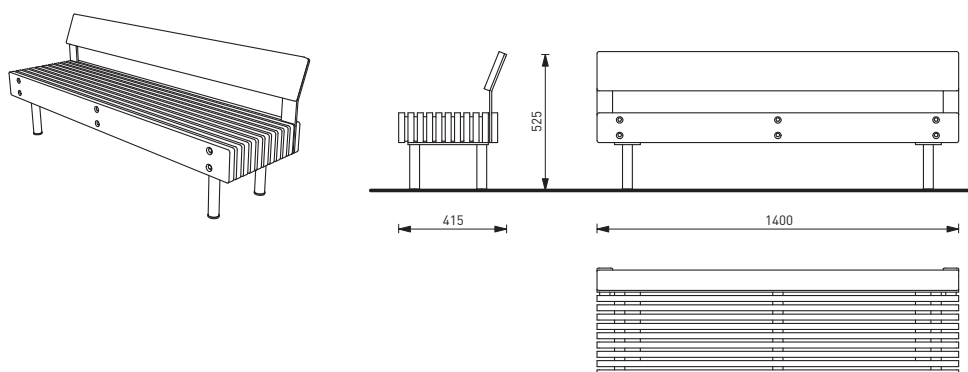
tidla, která dotvoří jeho večerní atmosféru. Stávající osvětlení komunikace bude použito i na novém parkovišti.

Jednou z inspirací mého návrhu byl starosta vesnice Svojšín v Plzeňském kraji, pan Karel Petráň, který obnovil průhled z tamější vesnice ke hřbitovu, který byl úplně zarostlý a řekl, že “Mrtví a živí na sebe mají vidět.”

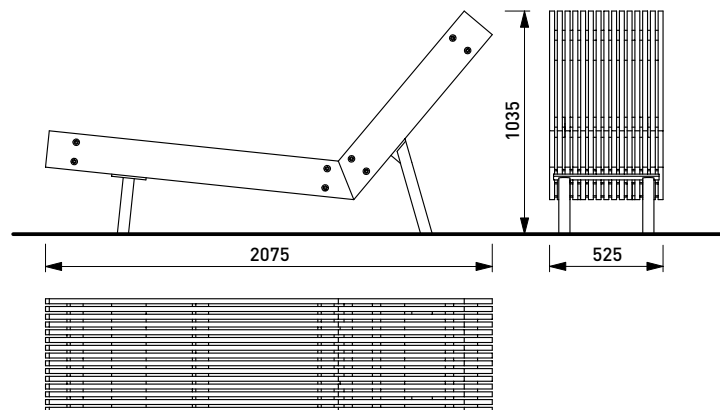
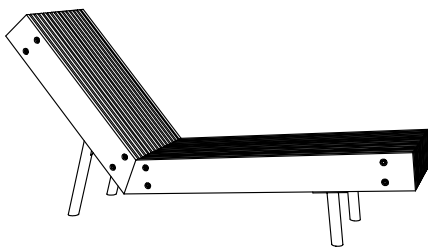
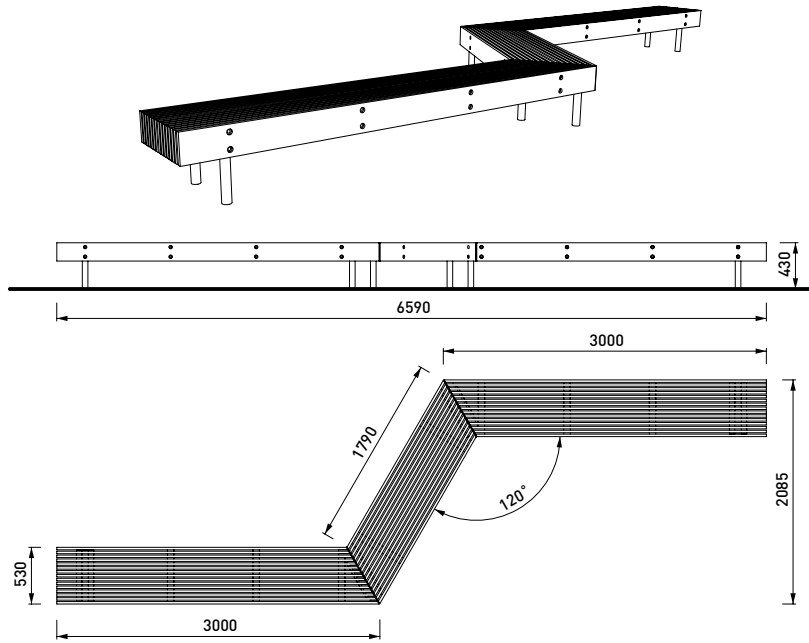

park (venkovní lehátka, oba typy laviček)
hřbitov (pouze lavičky základní typ)

Lavička, lehátko Woody
Výrobce: mmcité

MOBILIÁŘ

- park

Dřevěné kostky na sezení
Výrobce: Enwood

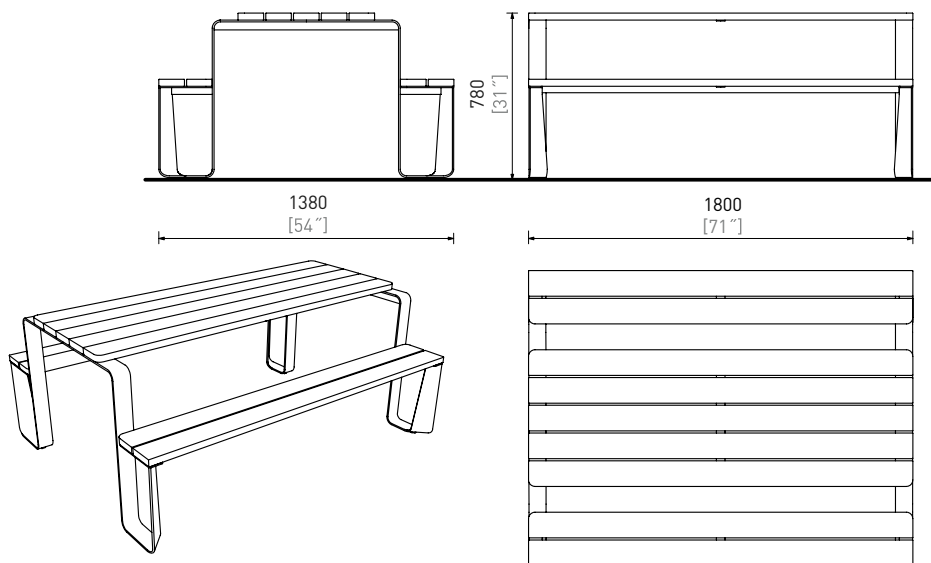

Odpadkový koš Minium
Výrobce: mmcité

MOBILIÁŘ

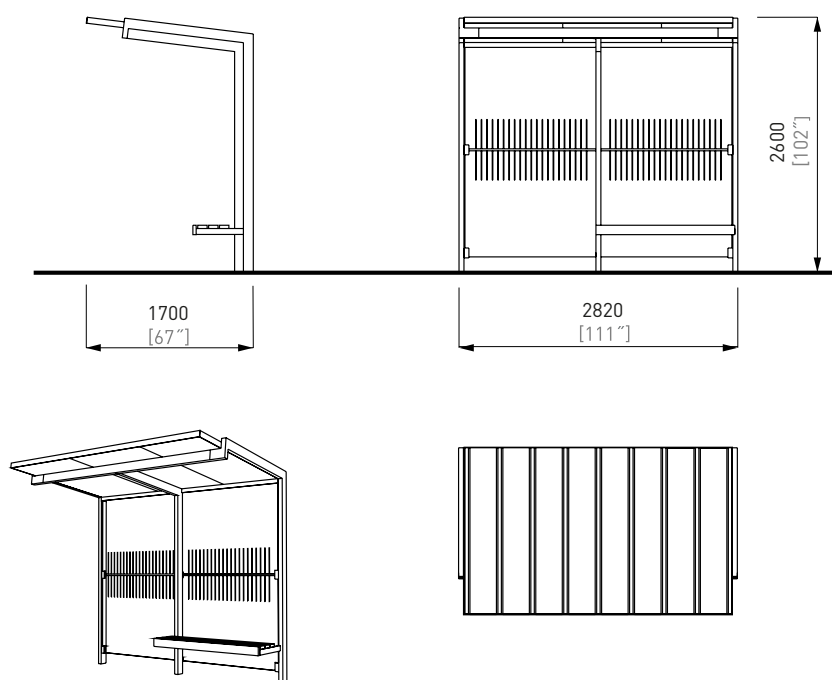

Parkový stůl Rautster
Výrobce: mmcsité

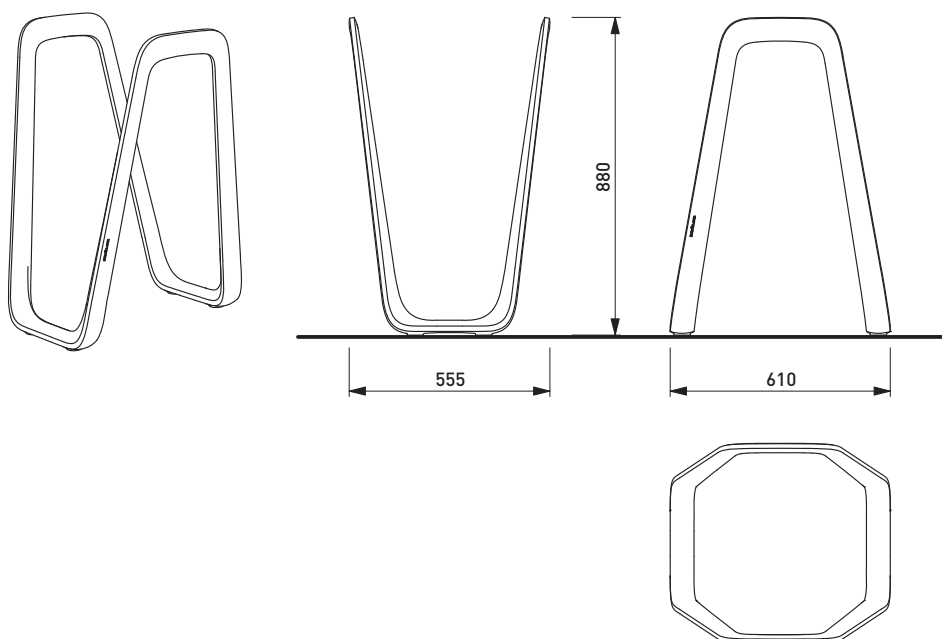
Autobusový přístřešek Geomere
Výrobce: mmcité

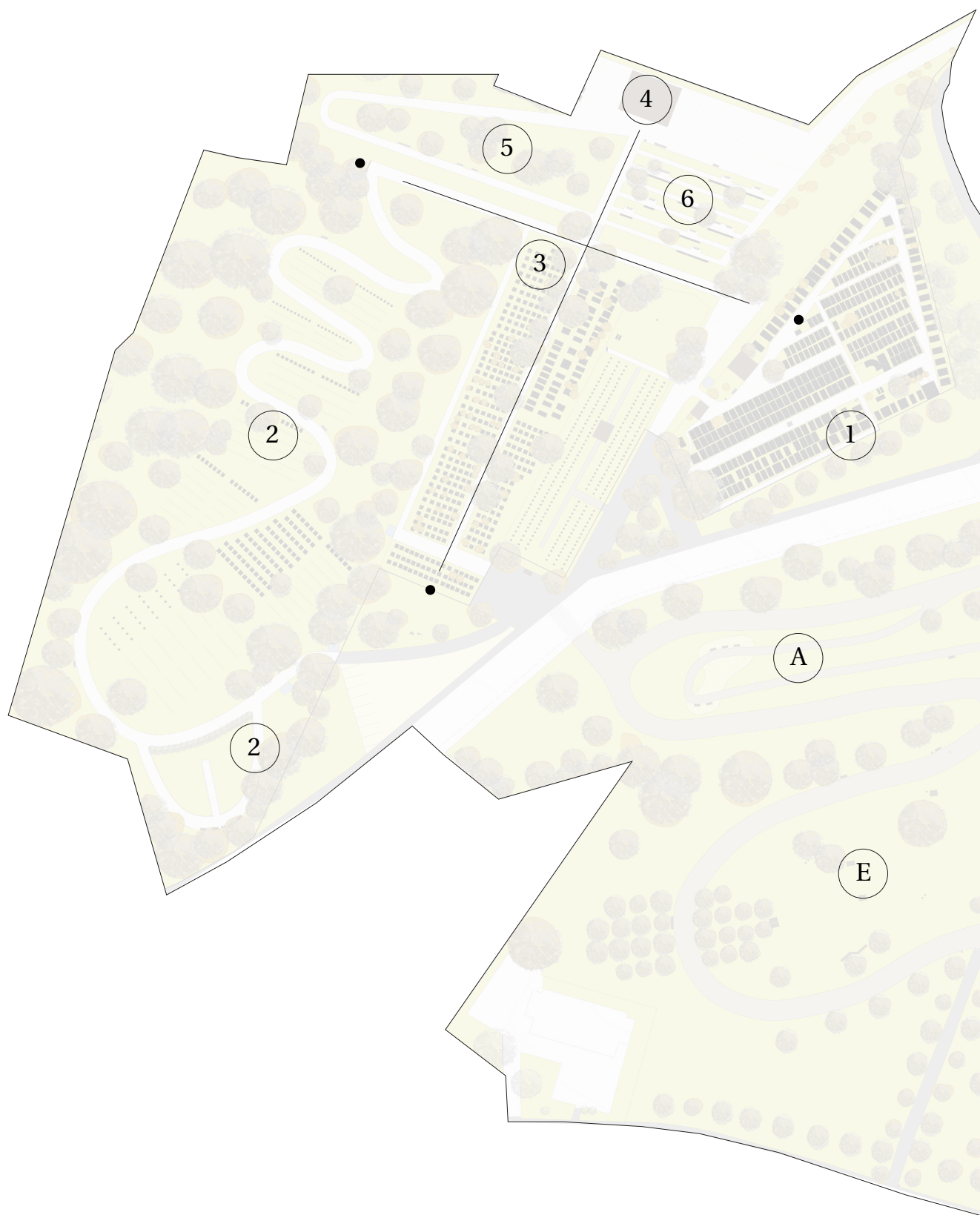
MOBILIÁŘ

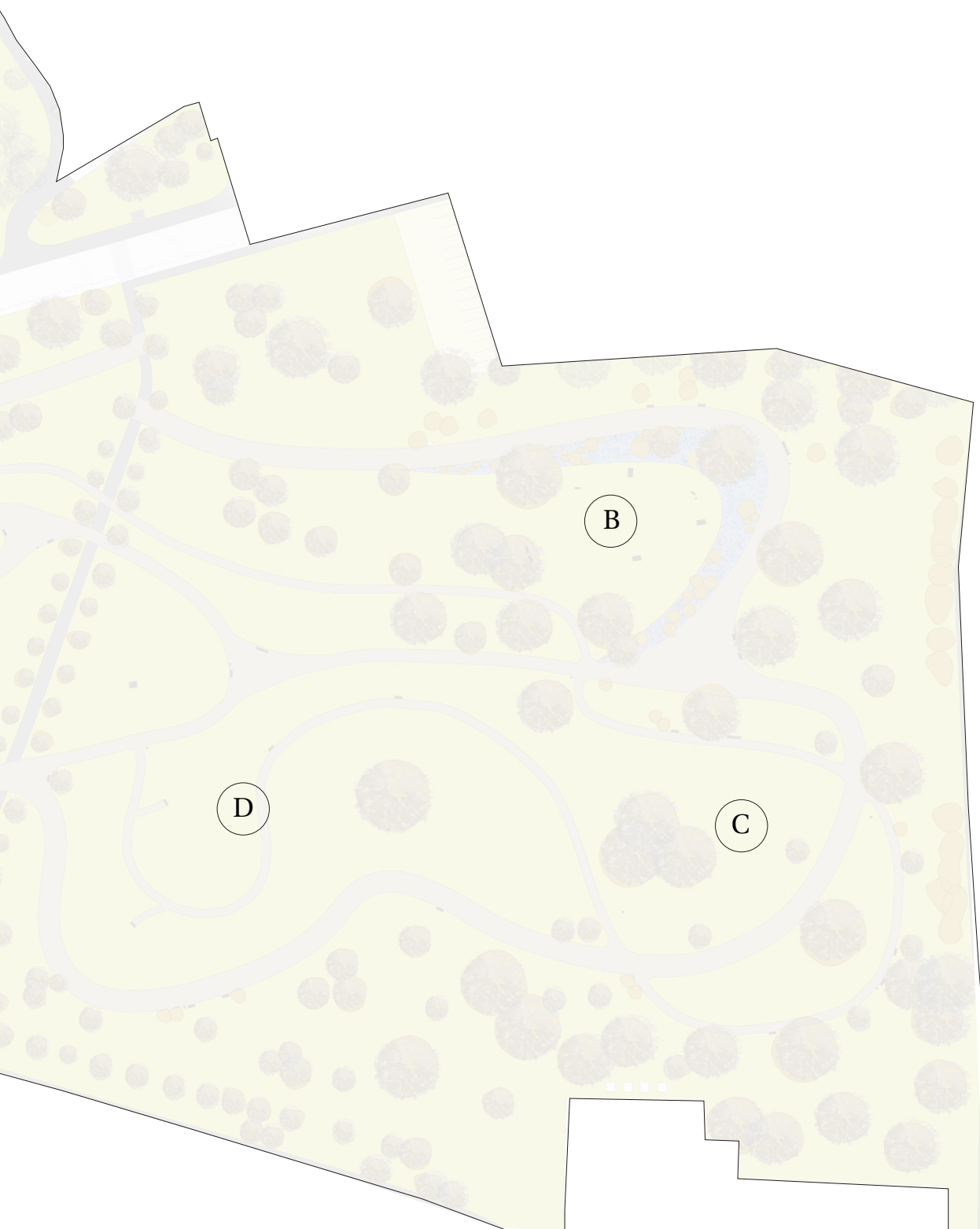

Stojan na kola Elk
Výrobce: mmcité

ŘEŠENÉ ČÁSTI

0 5 10 30m

ŘEZ C-C'

HŘBITOV ŘEPY

Návrh rozšíření hřbitova vychází ze stávající cestní sítě, která připomíná tvar kříže. Ten zůstává zachován a spojuje svými rameny všechny části území a tvoří kostru cestní sítě hřbitova. Ramena kříže rozdělují území na dvě části. Jižní část je určena hrobovým místům. Člověk jimi projde, a pak vystoupá po schodech nahoru do severní části, kde zvýšením terénu vzniklo pietní místo. Zde se nachází altán, březový háj a nová kolumbária. Zároveň tvar kříže odděluje jednotlivé prostory hřbitova – háj, březový háj, nová kolumbária a stávající část hřbitova.

Pro návrh nových hrobových míst vznikl háj, s ním navržené dřeviny obklopují ze západní strany stávající část hřbitova. A organický tvar cesty navazuje na parkovou cestní síť. Místo klasických náhrobních kamenů je v háji použit vsyp pod epitafní desku od jednournových až po velké rodinné hrobky. Součástí je i rozptylová loučka, která je od háje vizuálně oddělena skupinou keřů a vytváří větší soukromí.

Při konání smutečních obřadů je předprostor altánu shromažďovacím prostorem.

Všechny nově navržené části jsou bezbariérově přístupné.

Předprostoru hřbitova vznikl s respektem ke stávajícím dřevinám a současným i navrhovaným vstupům na hřbitov. Součástí je i vymezené místo pro prodej květin v době svátků.

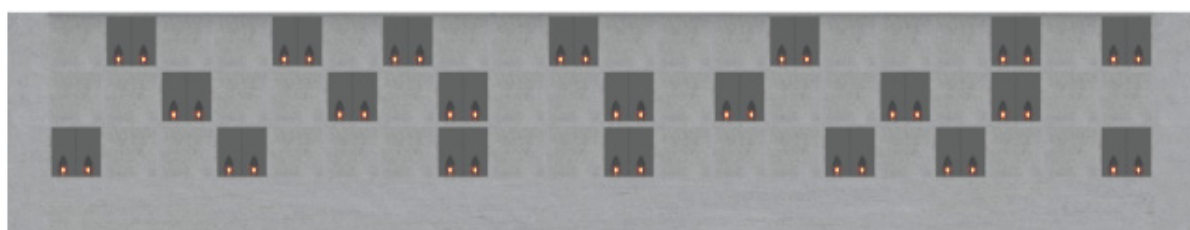
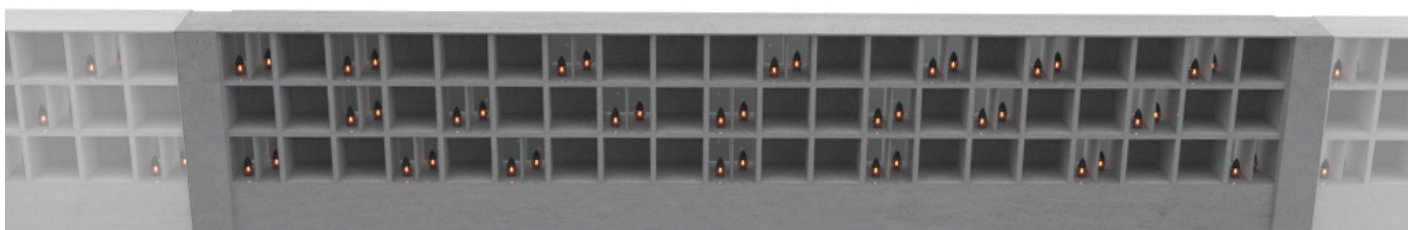
1 ZEĎ OKÉNEK

Nově vzniklé kolumbárium na starém hřbitově ho bude zdobit i z venku. Kolumbární schránky jsou rozmístěny v nepravidelném rastru ve zdi spojené s hlavní ulicí. Vždy jedna větší ke které náleží menší. Ta bude prosklená z obou stran. A do ní bude možnost umístit svíčku, jejíž světlo osvítí hřbitovní prostor a zároveň bude zářit i z venku do hlavní ulice a vytvoří nevšední zážitek i pro kolemjdoucí.

pohled na vnitřní stranu zdi

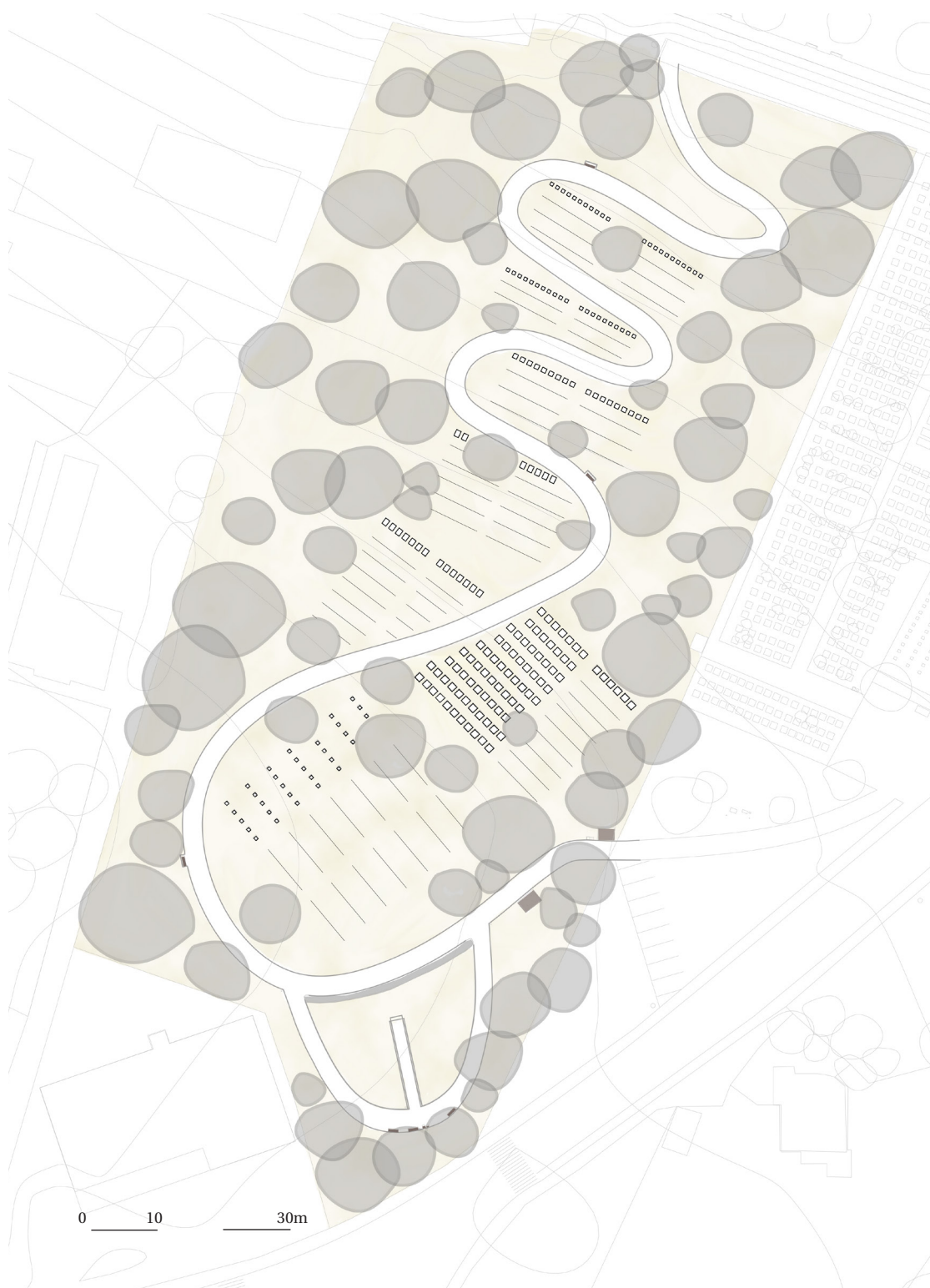
pohled na vnější stranu zdi

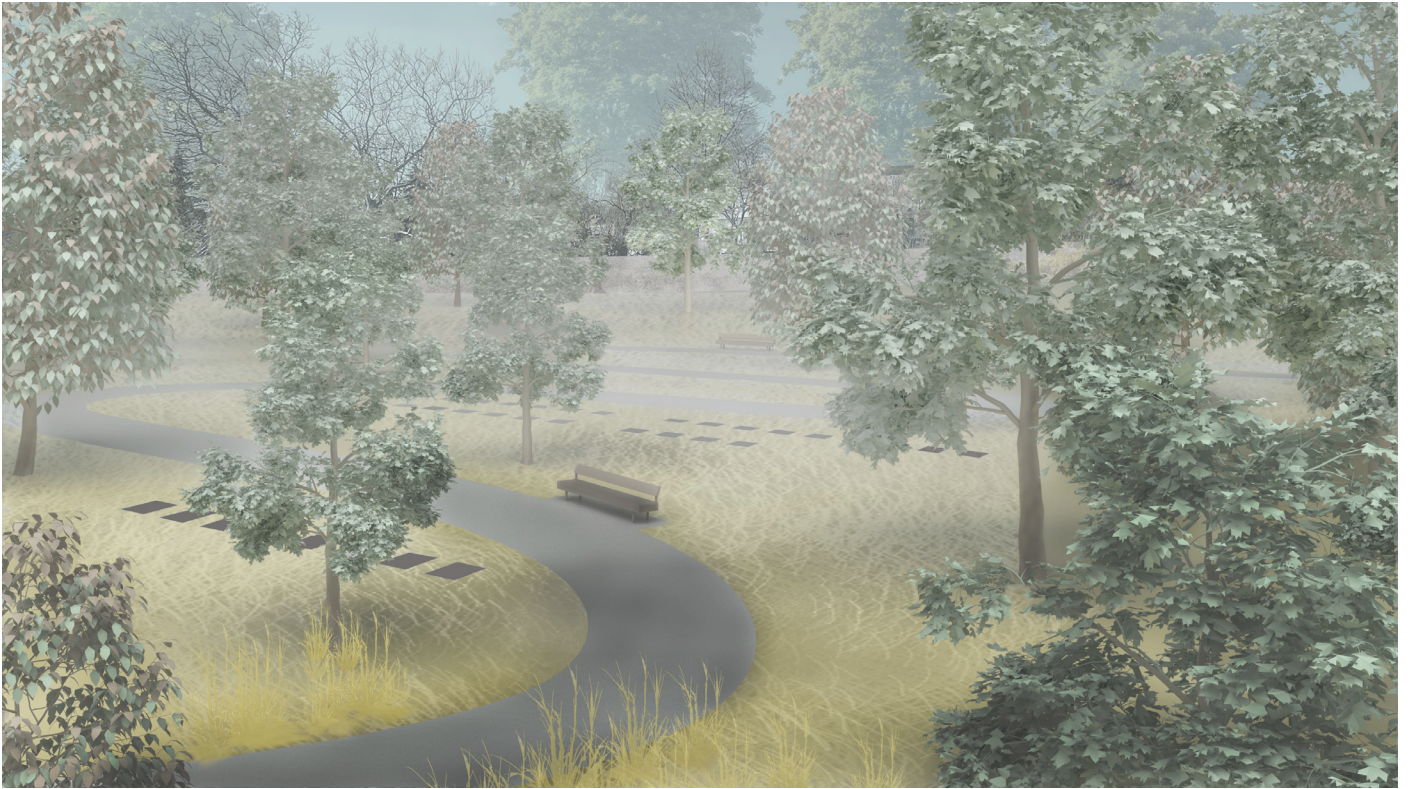
2 HÁJ A ROZPTYLOVÁ LOUČKA

Rozšířením hřbitova vznikne háj s novými hrobovými místy, navazující na již existující část hřbitova. Nová hrobová místa jsou různých velikostí a jsou navržena jako vsypová pod epitafní desku.

Listnaté dřeviny, které jsou použity se v okolí přirozeně vyskytují a doplňuje je pár taxonů dotvářejících prostor. Větší taxony jsou použity pouze po jeho stranách, aby zůstal zachován průhled z březového háje. Cesta v háji respektuje topografii terénu a navazuje na cestu v parku. Nachází se zde také rozptylová loučka, která je keřovými dřevinami oddělena od zbytku háje.

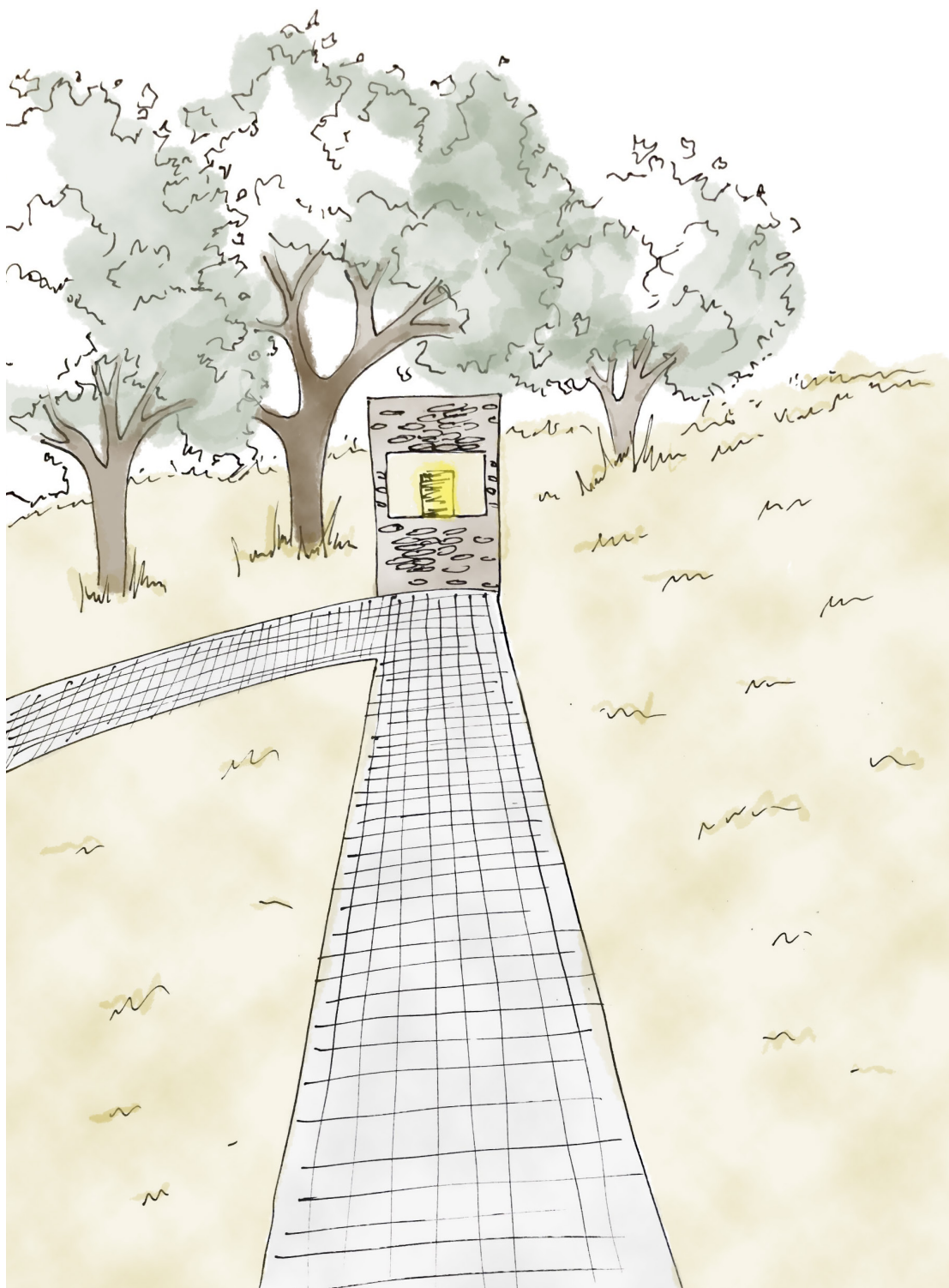
Je to prostor, který vytváří trochu jinou atmosféru oproti zbytku hřbitova.

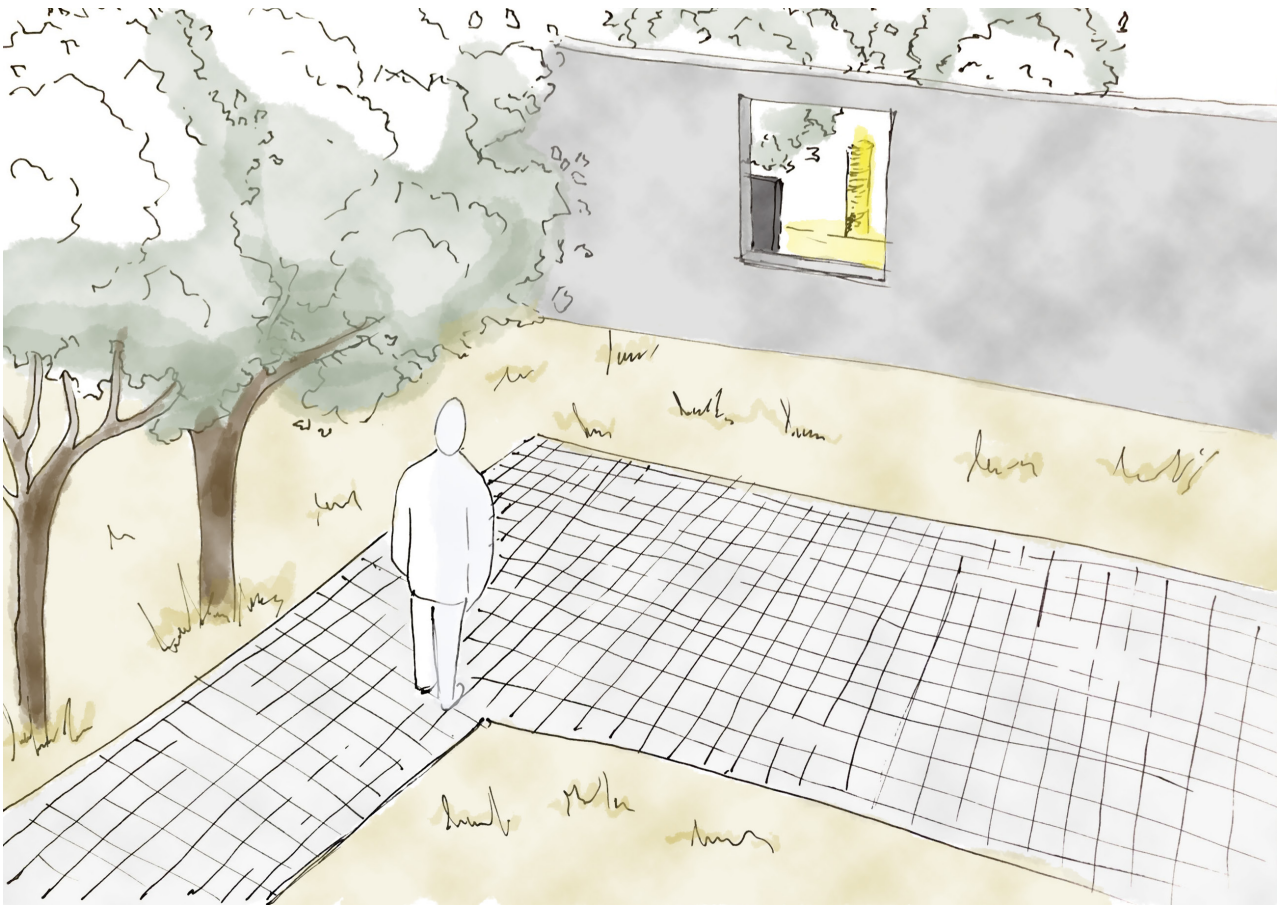

3 KŘÍŽ

Celé území hřbitova propojuje cesta ve tvaru kříže a na každém jeho konci je symbolický prvek. Návštěvníci mohou dojít k malému altánu, mohou skrz "okno" ve zdi pozorovat světlo nebo si prohlédnout pomník padlých hrdinů, který je situován vně hřbitova.

4 ALTÁN PRO ROZLOUČENÍ

V severní části hřbitova se nachází altán, kde bude možné pořádat menší smuteční obřady. Pozůstalí tak budou mít možnost vyměnit uzavřenou smuteční síň za obřad v přírodě. Subtilní konstrukce je tvořena ocelovými sloupy a monolitickým pohledovým železobetonem. Zeď za altánem bude popnuta zimolezem henryi (*Lonicera henryi*). Uvnitř altánu jsou navrženy dřevěné lavice a ten tak může být užíváný celoročně i jako meditačně-pietní prostor nebo k odpočinku.

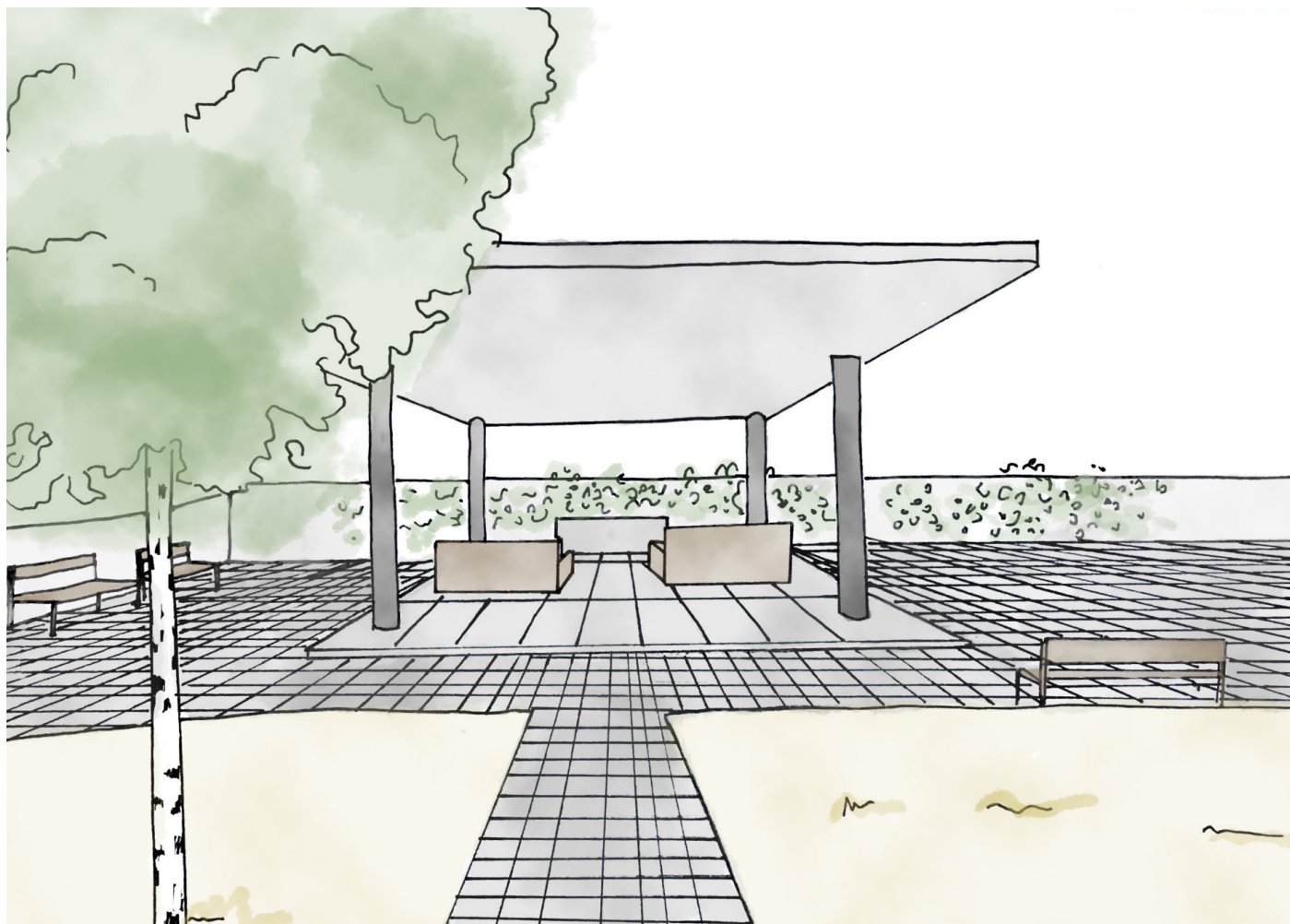
VELKOFORMÁTOVÁ
ŽULOVÁ DLAŽBA

OCEL

ŽELEZOBETON

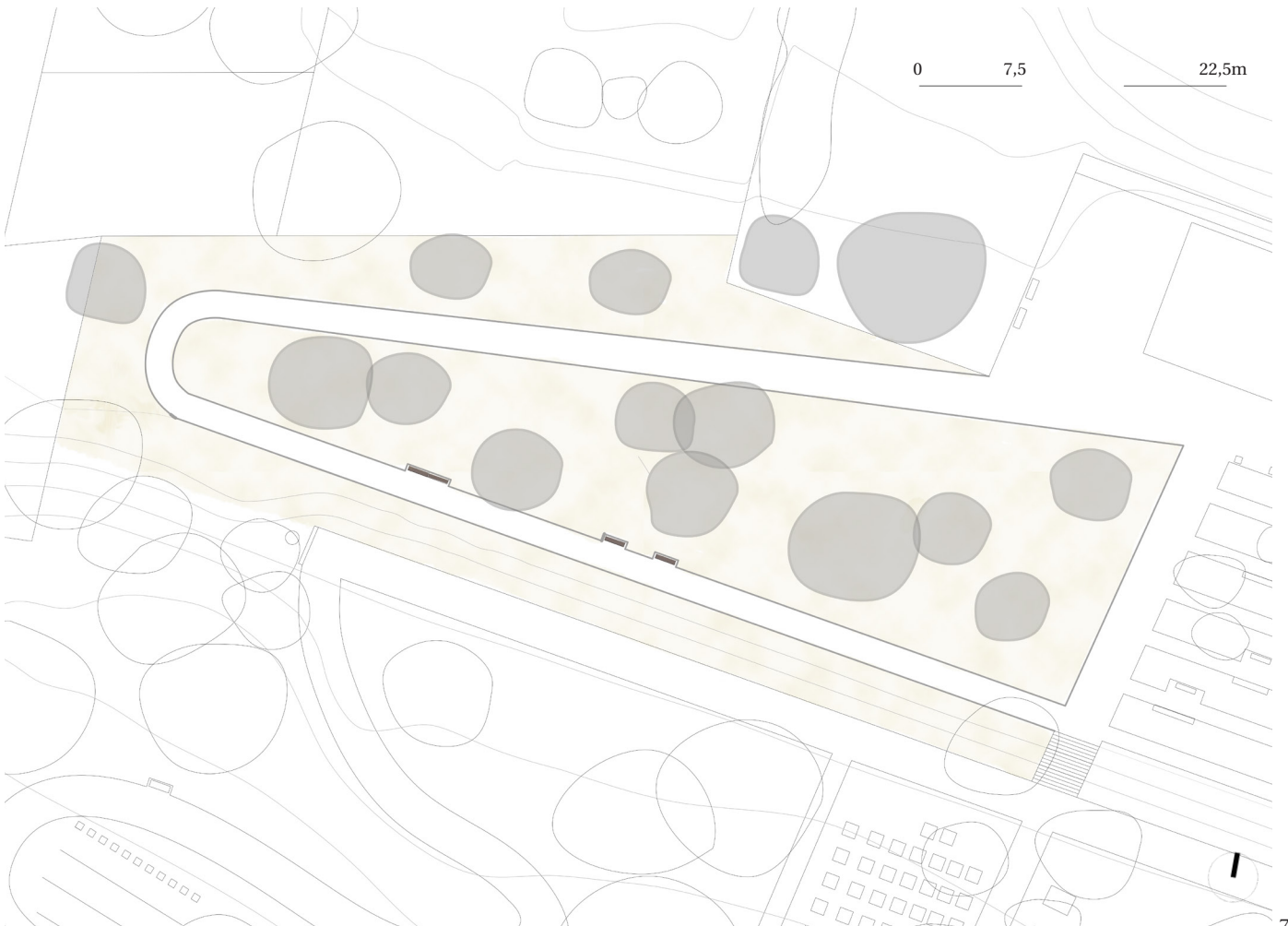

0 2 4 12m

ŘEZ B-B'

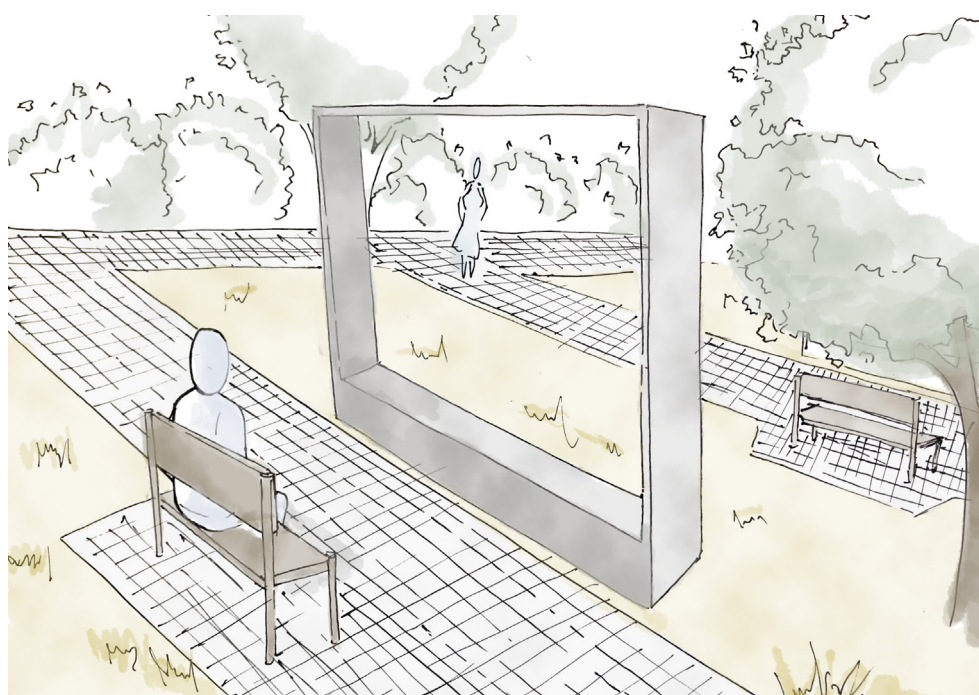
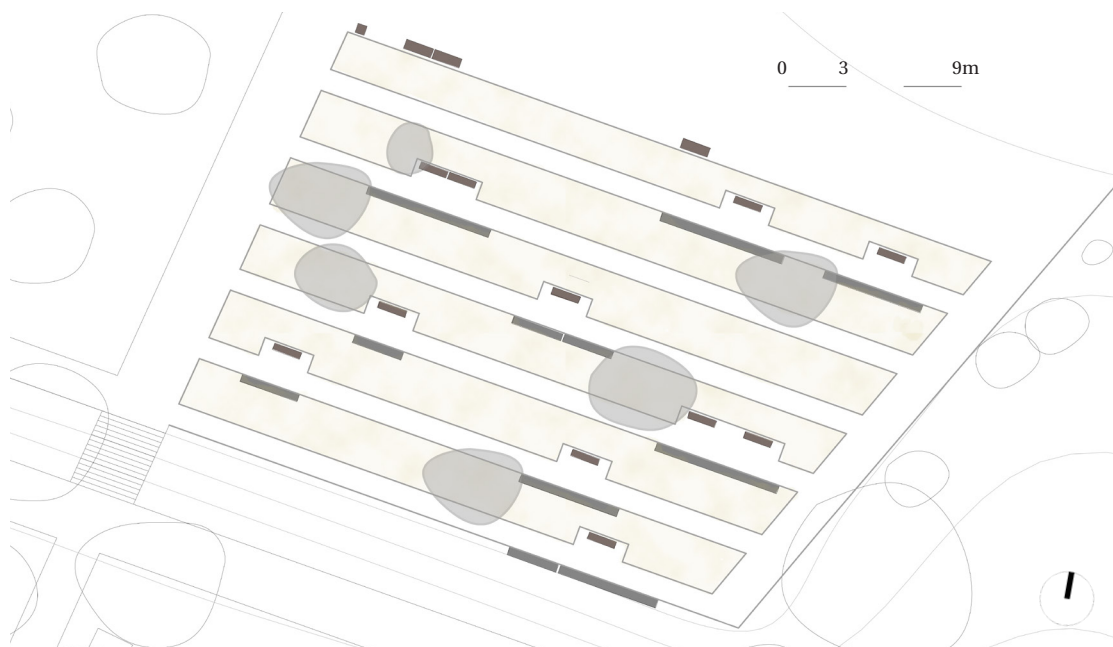
5 BŘEZOVÝ HÁJ

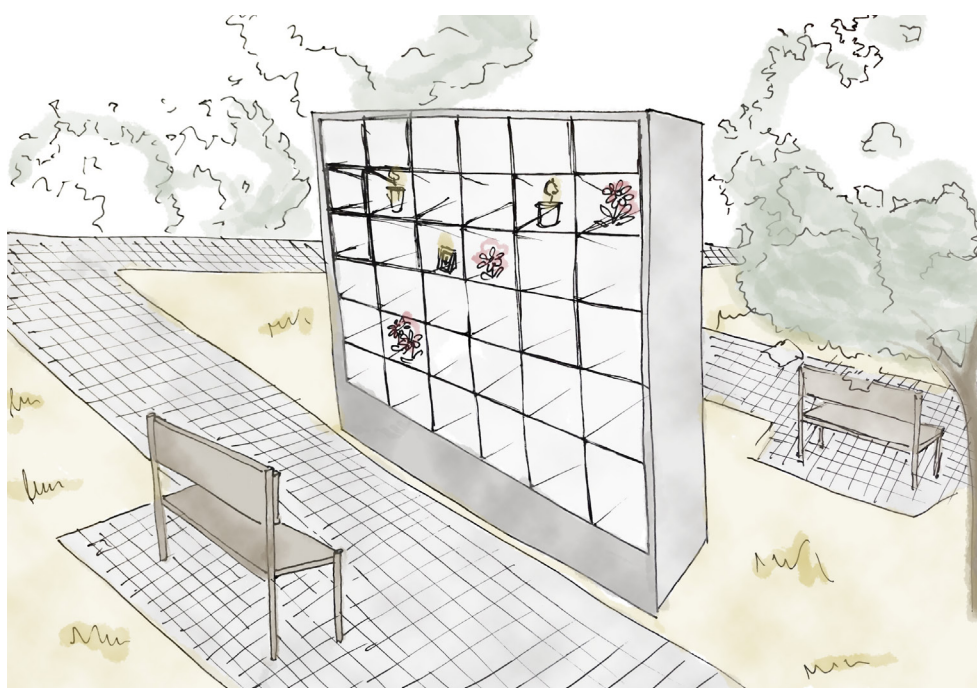
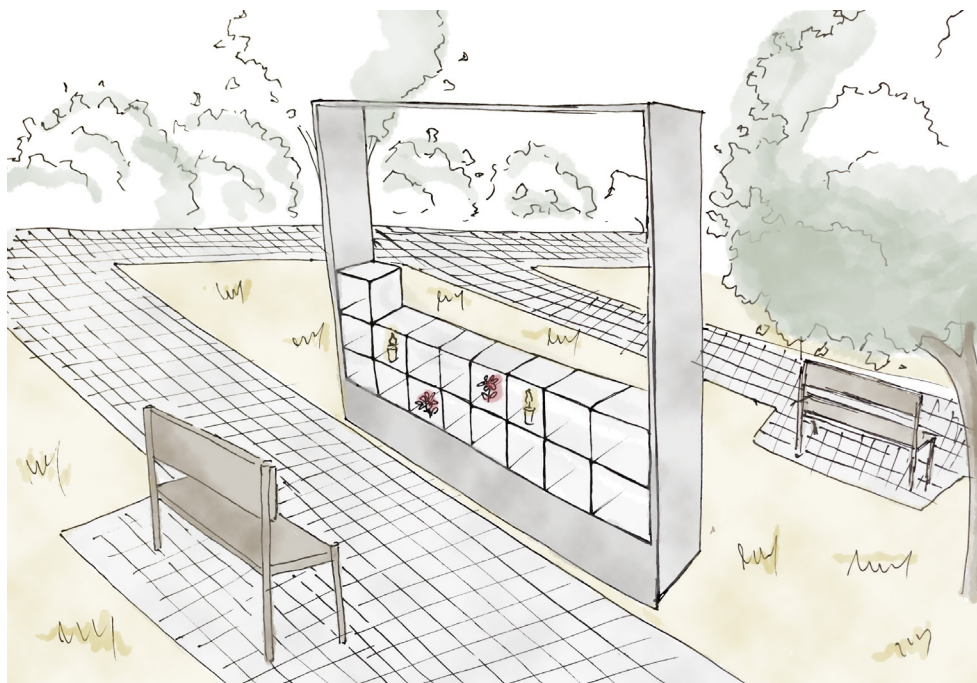
Na hřbitově je možné odpočinout si v březovém háji na lavičce. S pohledem do zeleně se lépe vzpomíná na své blízké.

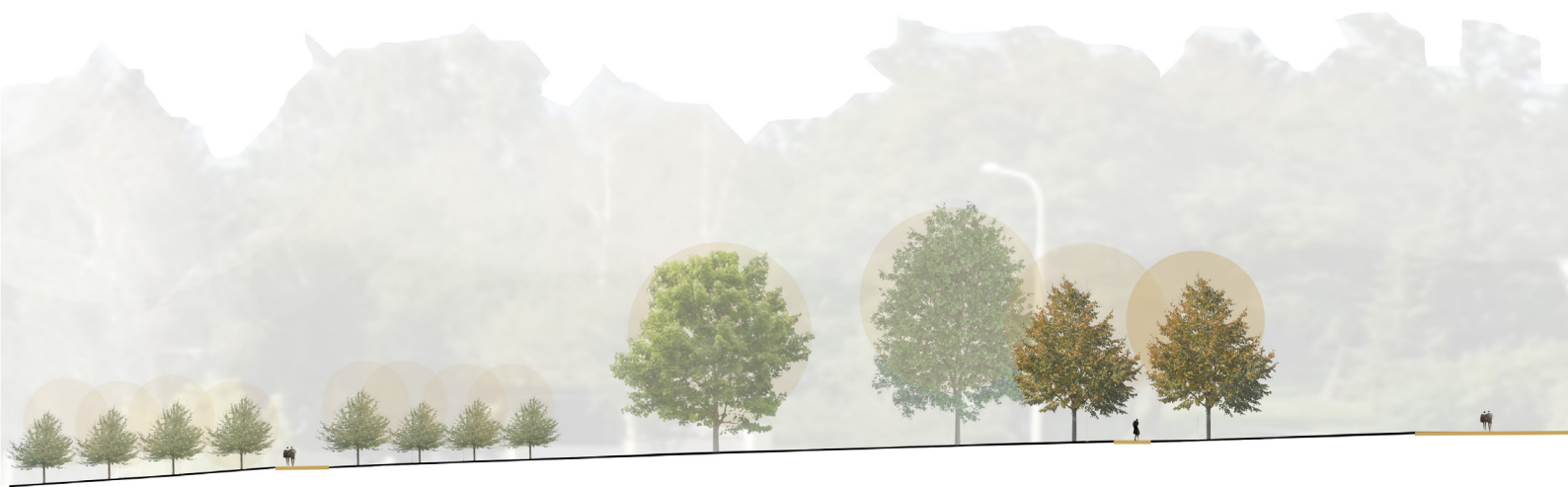

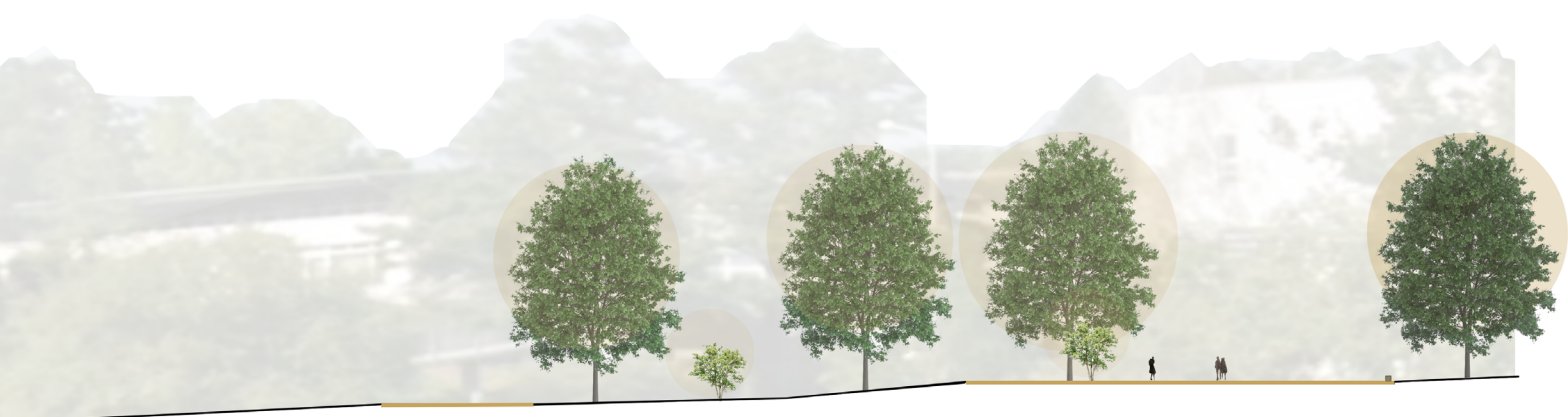
6 OKNO DO KRAJINY - NOVÁ KOLUMBÁRIA

Na druhé straně od březového háje je vytvořené nové kolumbárium z ocelových ráků různé šířky. Rám bude postupně zaplňován kolumbárními schránkami. Než se ale celý zaplní, rámuje kus městské krajiny a vytváří jedinečný obraz. U každého kolumbária je také lavička.

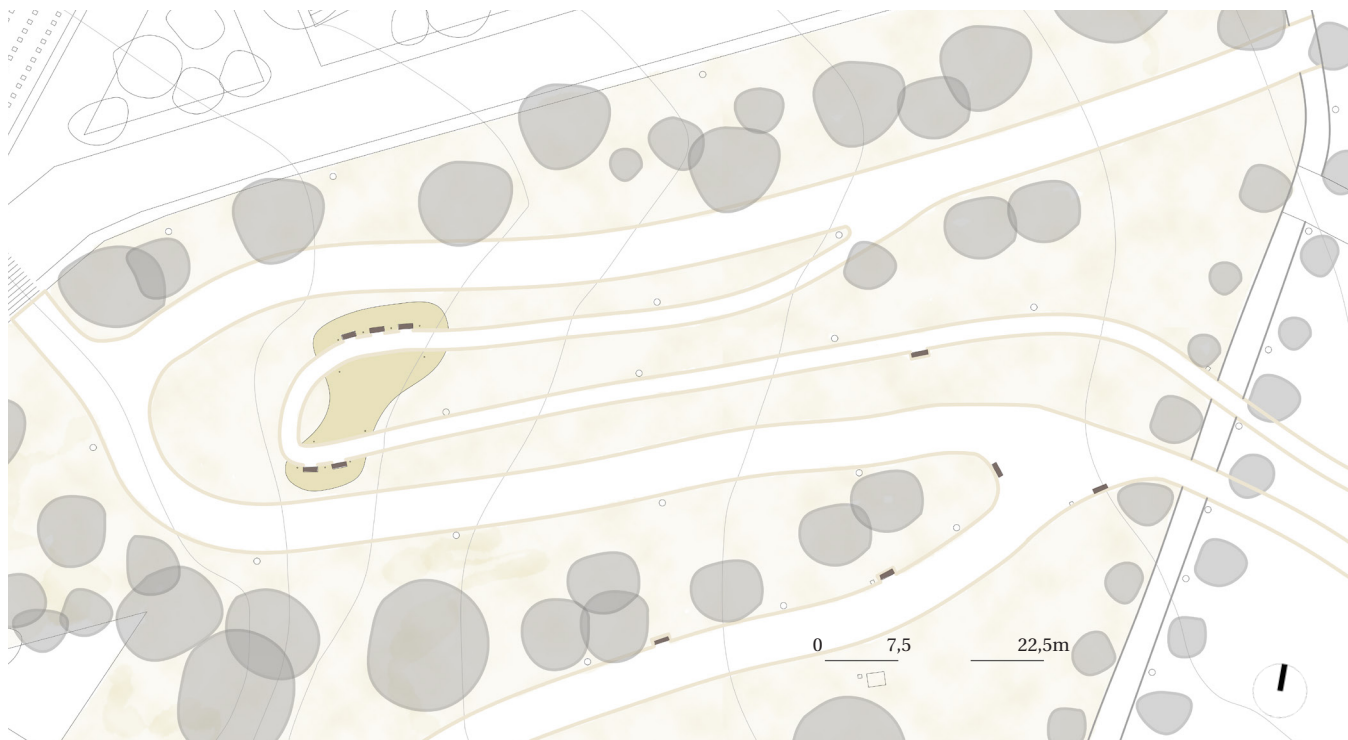
0 10 50m
ŘEZ A-A'

PARK

Na nevyužitou volnou plochu vedle hřbitova je navržen park, který funkčně propojuje hřbitov a městský úřad Prahy 17 se sídlištěm a zároveň vytváří rekreační prostor. Při tvorbě parku jsem se zaměřila na lidi a jejich pocity při ztrátě blízkého člověka. Inspirovala jsem se Elisabeth Kübler-Rossovou, která definovala 5 fází smutku. Zaměřila jsem se především na lidské potřeby v daných fázích smutku a zároveň ho vytvořila rekreační i pro tamější obyvatele.

A 1. FÁZE

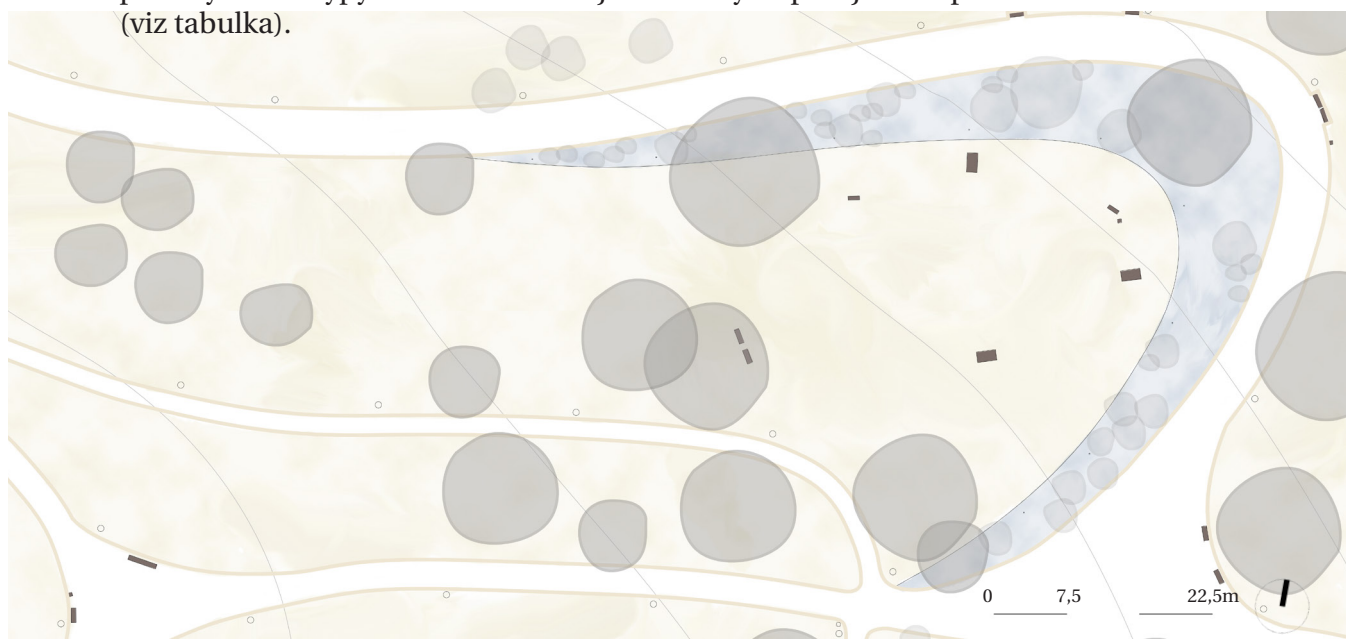
Tato fáze reaguje na naše potřeby v době prvotního šoku, první pocity ztráty, smutku a trápení. Je zde vytvořen travinový záhon s lavičkami pro potřebnou izolaci tak, aby ji traviny obklopovaly a abstrahovaly pocit odpojení od reality.

B 2. FÁZE

Fáze, kdy se proti ztrátě vzpíráme, je velmi dynamická. Procházíme v ní silnými emocemi, které jsou potřeba z hlediska psychologie zklidnit. Důležité jsou nyní barvy, vůně, různé typy povrchů.

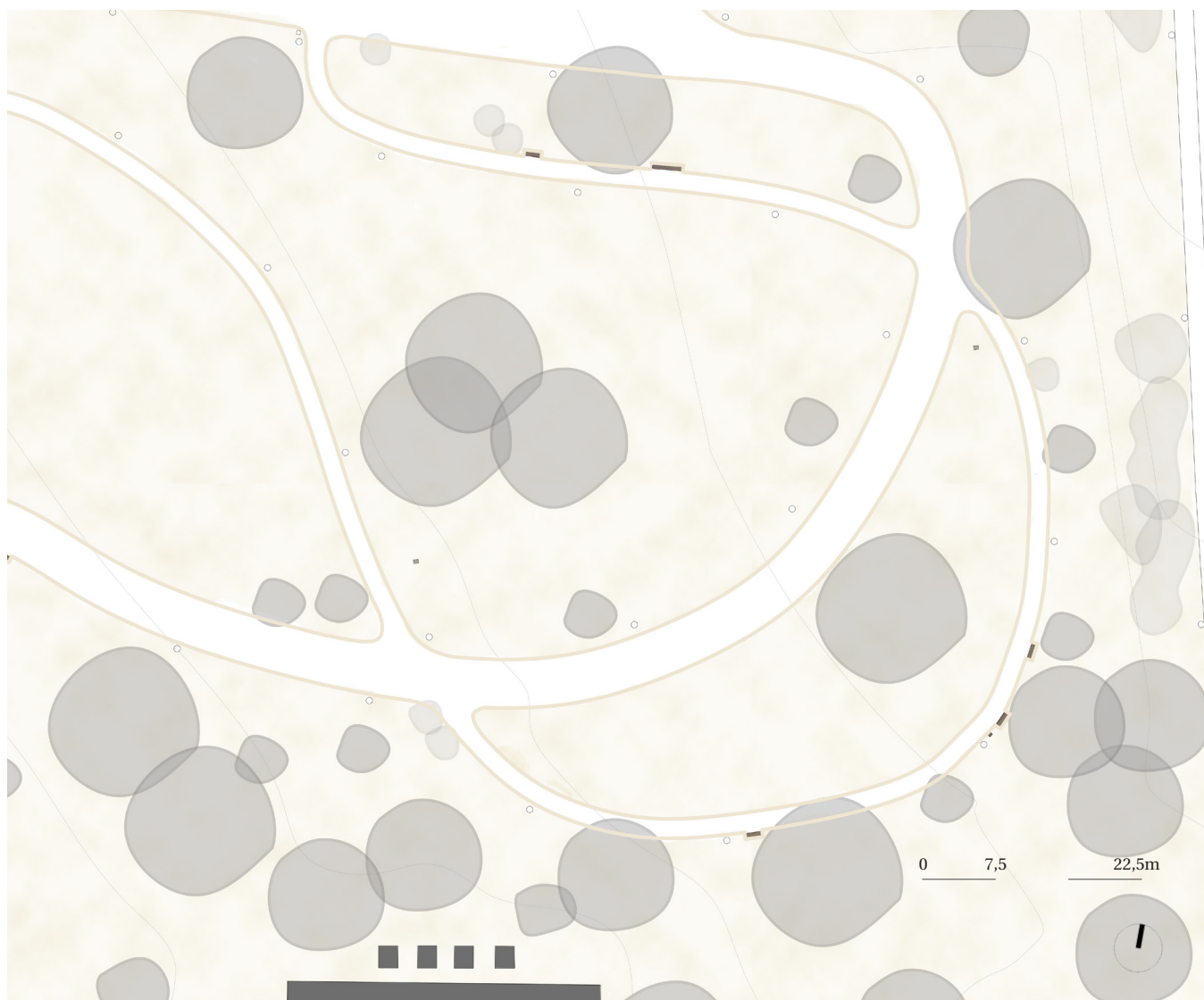
Proto tento prostor připomíná zahradu, kterou se člověk může cítit obklopen a chráněn. Dominantním je zde trvalkový záhon v modré zklidňující barvě. V prostoru jsou použity různé typy mobiliářů. Stávající dřeviny doplňují o *Carpinus betulus* a další (viz tabulka).

C 3. FÁZE

Ve fázi vyjednávání, hledání, se dostáváme do hlubokých vnitřních rozhovorů sami se sebou. Připomínáme si naše blízké v různých tvarech, věcech a symbolech, které s nimi máme spojené. Cesty se symbolicky kříží, navržené dřeviny jsou většinou v podobných vzdálenostech od sebe a po cestě můžeme potkat drobné sochy navržené do veřejného prostoru.

D 4. FÁZE

Díky hlubokým vnitřním rozhovorům se dostáváme do velkého smutku a lítosti. Důležité je si všechny tyto emoce dostatečně odžít, abychom se pak zase uzdravili. V této části parku je důležité neodvádět myšlenky. Cesta nás vede parkem dál, ale pokud potřebujeme, můžeme z ní uhnout, sednout si na lavičku a zůstat, dokud budeme potřebovat.

E 5. FÁZE

V poslední části cesty, potažmo parku, abstrahuji pocit smíření a přijetí skutečnosti. Člověk v této fázi může být schopen vidět nové možnosti, které mu proces přinesl, i kdyby si prožil pouze jednu z fází.

Organický uzavřený tvar symbolizuje konec procesu, není zde žádná cesta, ale jsou zde navrženy různé typy mobiliářů včetně piknikového stolu. Najdeme tu okrasný sad, solitérní stromy i skupiny stromů. Tato část parku je v blízkosti restaurace Maso a kouř vhodné pro event. občerstvení.

Závěrem bych ráda poděkovala paní Ing. Radmile Fingerové a Ing. arch. Karin Grohmannové za vedení a pomoc při tvorbě mé diplomové práce. Další poděkování patří všem konzultantům, kteří mi pomohli porozumět dané problematice, svým rodičům za všechnu podporu a v neposlední řadě svým kamarádům spolužákům za skvělou partu, zážitky a pracovní atmosféru po celou dobu studia.

POUŽITÉ FOTOGRAFIE, OBRÁZKY

MOBILIÁŘ A OSVĚTLENÍ

<https://www.trendy-living.cz/aktuality/vybirame-venkovni-osvetleni/>
<https://ro.pinterest.com/pin/404268504062552410/> - osvětlení park
<https://out-sider.dk/en/product/sunstone>
<https://www.svetla24.cz/prakticke-zemni-zapustne-svitidlo-ava.html>
<https://www.habitusliving.com/design-hunters/lexus-nexus>

<https://www.enwood.cz/28-produkty/zahradni-nabytek/47-drevena-kostka-stolek-sezeni>
<https://www.mmcite.com/rautster>
<https://www.mmcite.com/elk>
<https://www.mmcite.com/geomere>
<https://www.mmcite.com/minium>
<https://www.mmcite.com/woody-table>

DŘEVINY

PARK

<http://oko.yin.cz/67/carpinus-betulus/>
<https://drevesnica.si/izdelek/navadna-leska-corylus-avellana/>
<https://ambrogioitalia.com/grandi-alberi-alti-da-3-a-15-metri/197-pianta-frassino-maggiore.html>
<https://silaprozivot.com/hloh-srdecni-zalezitost/>
<https://treesandshrubsonline.org/articles/acer/acer-platanoides/>
<https://www.rostliny-cs.com/foto/cz/5961/>
<https://na-dache.pro/rastenija/30553-jablonja-dekorativnaja-floribunda-26-foto.html>
http://www.biopix.nl/kerspruim-prunus-cerasifera_photo-68470.aspx
http://www.zelen.cz/detail_galerie_rostlin/Prunus_padus_Watereri_stremcha_obecna
<https://cz.pinterest.com/pin/392446555000320641/>
<https://pladias.cz/en/taxon/pictures/Prunus%20spinosa>
<https://www.najlacniejsiedreviny.sk/encyklopedia-drevin/dub/dub-letny/>
<https://botany.cz/cs/festuca-pratensis/>
<https://www.havlis.cz/karta.php?kytkaid=2700>
<https://www.zahradnictvikrulichovi.cz>
<https://fruttii.com/product/trzeslica-modra-heidebraut-poj-2l/>
<https://hortes.lv/produktu/harilik-sinihelmikas-moorhexe-c2/>
<https://www.zahradnictvi-eden.cz/dochan-psarkovity--hameln--pennisetum-alopecuroides--hameln/>
<https://www.modrastrecha.cz/market/kvety-kere-stromecky/zk6x/kavyl-perovity/>
<https://www.zahradnictvi-flos.cz/verbena-bonariensis-verbena-sporys-argentinsky.html>
<https://rasadnikmihalek.com/oznaka-proizvoda/hosta/>
<http://www.arboretumpaseka.cz/en/skalnicka-a-trvalky/113-campanula-persicifolia-zvonek-broskvolisty.html>
<https://zahradkar.pluska.sk/gal/okrasna-zahrada/coraz-teplejsie-pocasie-ovplyvnuje-aj-rastliny-mame-pre-vas-3-tipy-dobre-odolne-dreviny/4>
<https://www.zahradnictvi-flos.cz/centaurea-montana-chrpa-horska.html>
<https://www.baumschule-horstmann.de/shop/exec/product/708/6794/Clematis-Sizaja-Ptitsa.html>
<https://www.ekozahradnictvi.cz/produkt/hvozdk-kartouzek/>
<https://pladias.cz/en/taxon/pictures/Geranium%20pratense>
<https://tinginiosodas.lt/makedonine-buozaie-lot-knautia-macedonica>
<https://www.toptrvalky.cz/produkt/len-vytrvaly/>
<https://www.ceskestavby.cz/clanky-foto>
<https://atlas.roslin.pl/plant/7468>
<https://botany.cz/cs/scilla-siberica/>
<https://garlo.cz/rozrazil-ozankovity>
<https://plantanaturalis.com/produkt/salvej-lucni/>
<https://pladias.cz/taxon/overview/Scilla%20forbesii>
<https://abecedazahrady.dama.cz/katalog-rostlin/ocunovec-jarni>

ZDROJE

HÁJ

<https://cz.pinterest.com/pin/11822017762559463/>
<https://www.vdberk.cz/stromy/acer-zoeschense-annae/>
<https://naturhelp.cz/category/stromy/listnate-stromy/>
<https://draciastopa.sk/stromy/>
<https://cz.pinterest.com/pin/37928821839092223/>

HŘBITOV

<https://in.pinterest.com/trudydoherty195/modern-master-bedroom/>
<https://silaprozivot.com/hloh-srdecni-zalezitost/>
<https://www.ciceksepeti.com/hb-botanic-mis-kokulu-anadolu-ihlamur-agaci-tohumu-5-adet-tohum-kcm90289897>
<https://www.rostlinky.cz/lonicera-henryi-zemolez-henryho-c2.html>

OSTATNÍ

<https://nyc.urbansketchers.org/2016/02/sketching-grand-central.html>
<https://www.dreamstime.com/stock-photos-tree-green-grass-hill-image6018833>
<https://www.pinterest.ca/pin/457608012132220917/>
<https://cn.dreamstime.com>
https://web.fsktm.um.edu.my/~cschan/downloads_MKLeaf_dataset.html
<https://pngtree.com/free-png>
<https://www.facebook.com/leonegarden.cz/posts/10158674565501414/>
<https://www.stonetra.cz/zula-dlazba-kostky-pr--15x17x8-cm-1-t-5-m2/>
<https://www.sbazar.cz/dlazebnikostkycz/detail/129862-zulove-kostky-400t-dopravu-k-vam-zajistime>
<https://www.granit-lipnice.cz/galerie/havlickuv-brod-svatovojtesska-ulice/>
https://cs.wikipedia.org/wiki/Pohledov%C3%BD_beton
<https://www.kupbarvy.cz/superkov-satin-sedy-antracit-ral-7016-pololesk-5-kg>